

11.2021 r. – propozycje w zakresie deregulacji:

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia wymagań, jakim powinny podlegać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowskiego
(t.j. Dz. U. 2020 poz. 1838) <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU2020001838>

STAN DOSTOSOWANIA ZAKŁADÓW I URZĄDZEŃ LECZNICTWA UZDROWSKOWEGO

- 1) Od roku 2012 obserwuje się **sukcesywny postęp w dostosowaniu zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowskiego** do wymogów ww. rozporządzenia: **praktycznie wszystkie podmioty przeprowadziły częściowe lub kompleksowe modernizacje obiektów szpitalnych, sanatoryjnych i zabiegowych.**
- 2) Zmodernizowano, rozbudowano i/lub doposażono zakłady przyrodolecnicze, dostosowano obiekty do potrzeb osób niepełnosprawnych (usuwanie barier architektonicznych, modernizacje pokoi i węzłów sanitarnych), w obiektach lokalizowano jadalnie, wyremontowano pijalnie i baseny, zrewitalizowano parki uzdrowskowe.
- 3) Należy podkreślić przy tym fakt, iż **podmioty uzdrowskowe dostosowują się nie tylko do wymogów analizowanego rozporządzenia.** W licznych podmiotach zrealizowano kompleksowe modernizacje lub rozbudowy obiektów, obiekty dostosowano do wymogów przeciwpożarowych, zrealizowano projekty termomodernizacyjne, inwestowano w nowoczesny sprzęt zabiegowy lub diagnostyczny oraz w poprawę (niewymaganą rozporządzeniem) standardu zakwaterowania, jak wymiana wyposażenia, modernizacje lub tworzenie nowych węzłów sanitarnych przy pokojach kuracyjnych.
- 4) **Część podmiotów wykazuje jednak opóźnienia w realizacji programów dostosowawczych**, przywołując w szczególności **trudności finansowe** (brak środków własnych na realizację kosztownych działań przystosowawczych ze względu na niewystarczający poziom finansowania świadczeń, brak – w większości województw – programów unijnych dedykowanych podmiotom uzdrowskowym w ramach perspektywy finansowej 2014-2020, ograniczenia finansowe spowodowane epidemią COVID-19 w latach 2020-2021: w tym okresie ze względu na konieczność utrzymania płynności finansowej wstrzymano realizację niektórych działań dostosowawczych) oraz **trudności organizacyjne** (brak możliwości wyłączenia pokoi, pomieszczeń ZPL lub basenów w celach przeprowadzenia modernizacji z uwagi na realizację kontraktów, trudności w wykonywaniu remontów lub modernizacji obiektów w trakcie realizacji turnusów).
- 5) **Opóźnienia w dostosowaniu zakładów i urządzeń zgłaszają w szczególności największe podmioty uzdrowskowe, dysponujące rozbudowaną, często zabytkową, infrastrukturą.** Podmioty te posiadają wiele obiektów szpitalnych i sanatoryjnych, duże, w tym tzw. „wolnostojące”, zakłady przyrodolecnicze oraz liczne urządzenia lecznictwa uzdrowskiego, jak pijalnie, baseny lecznicze i rehabilitacyjne. Podmioty te zrealizowały już szereg kosztownych działań przystosowawczych, ale z uwagi na liczne potrzeby w tym zakresie proces dostosowania w niektórych przypadkach nie został jeszcze zakończony.

NAJISTOTNIEJSZE PROBLEMY DOSTOSOWAWCZE

- 1) **Szpitalne i sanatoria uzdrowskowe:**
  - brak pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich dostępnych **na każdym piętrze** (szpitale i sanatoria zazwyczaj dysponują takimi pomieszczeniami, ale zlokalizowanymi np. na jednej kondygnacji),
  - brak „zmywalnych” **powierzchni w pokojach łóżkowych** (w pokojach łóżkowych części obiektów sanatoryjnych znajduje się wykładzina dywanowa klasy „hotelowej”),
  - brak wyposażenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych pacjentów **przy pokojach łóżkowych** w dozownik z mydłem w płynie, pojemnik z ręcznikami **jednorazowego użycia** i pojemnik na zużyte ręczniki (większość podmiotów nie zrealizowała tego wymogu, podnosząc w szczególności brak uzasadnienia udostępniania dla pacjentów w pokojach ręczników jednorazowego użycia, w sytuacji, gdy pacjenci otrzymują ręczniki kąpielowe tekstylne),
  - **brak zlokalizowania w niektórych obiektach sanatoryjnych jadalni** i pomieszczeń przeznaczonych do przygotowania lub dystrybucji posiłków i napojów.
- 2) **Zakłady przyrodolecnicze:**
  - zasadniczy problem dla podmiotów stanowi organizacja wypoczynalni w zakładach przyrodolecniczych zgodnie z wymogami rozporządzenia (podnoszony jest **brak uzasadnienia lokalizowania odrębnych wypoczynalni z miejscami do leżenia w zakładach zintegrowanych z obiektami szpitalnymi lub sanatoryjnymi** ze względu na możliwość wypoczyniania pacjentów po zabiegach w tzw. systemie „wanna – łóżko”, podnoszone są **ograniczenia techniczne: brak odpowiednio dużych pomieszczeń** do lokalizowania wypoczynalni wg wymogów rozporządzenia, podnoszony jest **brak uzasadnienia dla lokalizowania w ZPL wypoczynalni odrębnie dla kobiet i mężczyzn**),
  - brak wentylacji nawiewno-wywiewnej w niektórych pomieszczeniach ZPL (podnoszone są w szczególności kwestie kosztowności tych działań),

- brak dolnych przelewów gazowych oraz wentylacji mechanicznej wyposażonej w wyciąg dolny w pomieszczeniach kąpielowych, w których w celach leczniczych wykorzystywany jest dwutlenek węgla (CO₂) lub radon (Rn) w postaci gazowej lub w przypadku, gdy występuje jego wydzielanie się z wód leczniczych (podnoszone są ograniczenia techniczne, trudności technologiczne oraz kwestie kosztowności takich działań przystosowawczych),
- tzw. „wolnostojące” ZPL w części przypadków nie posiadają gabinetów lekarskich, a w ZPL zlokalizowanych na terenie szpitali i sanatoriów gabinety lekarskie, pielęgniarskie i zabiegowe w dużej części przypadków są wspólne dla szpitala/sanatorium i ZPL.

3) Pijalnie uzdrowiskowe:

- powtarzającym się problemem jest brak w pijalniach instalacji do podgrzewania wody do temperatury zalecanej przez lekarza i/lub urządzeń do kontrolowania temperatury wody.

4) Baseny lecznicze i rehabilitacyjne:

- baseny lecznicze nie posiadają specjalnych wyciągów do ewakuacji gazów z nad lustro wody (podnoszone są ograniczenia techniczne, trudności technologiczne oraz kwestie kosztowności takich działań przystosowawczych),
- brak schodów do basenu o szerokości 1 m i/lub pochylni w basenach rehabilitacyjnych (baseny zostały przy tym wyposażone w podnośnik basenowy hydrauliczny umożliwiający korzystanie z basenu przez osoby niepełnosprawne),
- brak szczegółowych instrukcji eksploatacji basenu oraz sposobu monitorowania jakości wody i powietrza hali basenowej (podnoszone są trudności w określeniu technologii ewentualnego uzdatniania i monitorowania jakości wody dla basenów leczniczych, dostosowanej do specyfiki stosowanych wód leczniczych),
- w części obiektów: brak oddzielnych szatni dla kobiet i mężczyzn (dostępne są szatnie koedukacyjne i indywidualne przebieralnie).

Wymagania prawne dla zakładów lecznictwa uzdrowiskowego oraz urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego powinny uwzględniać:

- 1) **specyfikę (odrębność) lecznictwa uzdrowiskowego** w stosunku do innych obszarów ochrony zdrowia;
- 2) **celowość i racjonalność (w tym racjonalność kosztową) wymagań**, a zatem **wpływ skutków określonych wymagań na faktyczną jakość udzielanych świadczeń** zdrowotnych oraz na standaryzację usług i bezpieczeństwo pacjenta;
- 3) **ochronę zabytków i dóbr kultury** oraz ograniczenia budowlane i techniczne wynikające z tego tytułu;
- 4) **spójność z innymi aktami prawnymi** [w szczególności z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 czerwca 2012 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. 2019 poz. 595 z późn. zm.)].

REKOMENDACJE ZESPOŁU DS. OPRACOWANIA ZMIAN SYSTEMU LECZNICTWA UZDROWISKOWEGO (12.2017 r.):

Niejednoznaczne lub wątpliwe racjonalnie określenie niektórych dotychczasowych przepisów (np. dotyczących podłóg w pomieszczeniach, w których udzielane są świadczenia, wymaganych działów zakładu przyrodoleczniczego, ręczników jednorazowych w węzłach higieniczno-sanitarnych, lokalizowania i wyposażenia wypoczynalni w ZPL) **skutkuje dużą uznaniowością interpretacyjną, stosowaną przez instytucje kontrolujące oraz powoduje nieuzasadnione koszty wobec i tak już skromnych środków przeznaczonych na lecznictwo uzdrowiskowe. Taki stan rzeczy negatywnie wpływa na sytuację prawną, organizacyjną oraz finansową świadczeniodawców uzdrowiskowych.**

Należy ponadto zwrócić uwagę, iż zakład przyrodoleczniczy nie posiada wyodrębnionego kodu resortowego w rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 roku w sprawie systemu resortowych kodów identyfikacyjnych oraz szczegółowego sposobu ich nadawania (Dz.U. 2012, poz.594), chociaż ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym wprowadza zakład przyrodoleczniczy jako jeden z zakładów lecznictwa uzdrowiskowego. Takie kody natomiast posiadają działy zabiegowe, które znajdują się w zakładzie przyrodoleczniczym (dział balneoterapii – 1330, dział hydroterapii – 1316...). Niezbędne zatem jest wyodrębnienie dla zakładu przyrodoleczniczego kodu resortowego. W dalszych krokach należy ponadto zmodyfikować przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego w celu ujednoczenia pojęcia zakładu przyrodoleczniczego i bazy zabiegowej, jako tego samego miejsca.

REKOMENDACJE – najistotniejsze zmiany (opracowano na podstawie rekomendacji ww. Zespołu)

Przy uwzględnieniu celowości i racjonalności wymagań oraz wpływu wymagań na jakość i standard udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz na koszty prowadzonej działalności leczniczej, rekomenduje się w zakresie wymagań, jakim powinny podlegać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego:

1. **Wprowadzenie definicji pomieszczeń** występujących w rozporządzeniu.
2. **Określenie „wymagań ogólnych”** w celu zbiorczego zestawienia wymagań infrastrukturalnych dotyczących wszystkich rodzajów zakładów i urządzeń.
3. W definicji pokoju łóżkowego oraz węzła higieniczno-sanitarnego przy pokoju łóżkowym **wykreślenie wymogu udostępniania dla pacjentów w pokojach łóżkowych i węzłach higieniczno-sanitarnych przy pokojach ręczników jednorazowego użycia**, ponieważ pacjenci szpitali uzdrowiskowych i sanatoriów otrzymują ręczniki kąpielowe tekstylne. Obligatoryjne stosowanie ręczników jednorazowych w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, które znajdują się przy pokojach łóżkowych, nie znajduje uzasadnienia w warunkach lecznictwa uzdrowiskowego, szczególnie w sanatorium uzdrowiskowym – nie jest to hospitalizacja obłożnie chorego pacjenta leżącego, któremu czynności lecznicze udzielane są w pokoju, przy łóżku, pokoje łóżkowe pełnią rolę bardziej hotelową, jako miejsce noclegowe oraz miejsce wypoczynku po zabiegach i spacerach, dlatego powinno się dopuścić stosowanie ręczników tekstylnych.
4. W definicji stanowiska wzmoczonego nadzoru kardiologicznego **uwzględnienie możliwości wykorzystania butli z tlenem**: wyposażenie stanowiska wzmoczonego nadzoru kardiologicznego w zestaw do tlenoterapii prowadzonej przy użyciu butli z tlenem jest w warunkach szpitala uzdrowiskowego rozwiązaniem w zupełności wystarczającym, stosowanym obecnie w większości placówek, spełnia ono wszelkie standardy medyczne.
5. Ze względu na dotychczasowe rozbieżności interpretacyjne, **w wymaganiach ogólnych doprecyzowanie, których pomieszczeń może dotyczyć odstępstwo od wymogu określającego, iż „podłogi w pomieszczeniach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne, powinny być wykonane z materiałów umożliwiających ich mycie i dezynfekcję”**; **odstępstwo zdaniem rekomendujących powinno dotyczyć w szczególności – ze względu na charakter realizowanych świadczeń – pokoi zlokalizowanych w sanatoriach uzdrowiskowych**. Pokoje łóżkowe, szczególnie w przypadku obiektów sanatoryjnych, pełnią funkcję w szczególności pobytowe (noclegowe) – skoro dopuszcza się użycie w nich firan, zasłon, łóżek oraz krzeseł tapicerowanych, itp., to należy w pokojach łóżkowych dopuścić do użytku również tzw. „dywanowe” wykładziny podłogowe.
6. **Szpital uzdrowiskowy:**
  - **określenie wymogu zapewnienia w szpitalu uzdrowiskowym dostępu do zakładu przyrodoleczniczego (ZPL)** w celu powiązania funkcjonowania i/lub tworzenia szpitala w oparciu o ZPL,
  - **dopuszczenie możliwości posiadania wspólnych gabinetów medycznych dla całego zakładu** (rozwiązanie zasadne np. w przypadku, gdy w obiekcie szpitala uzdrowiskowego zlokalizowany jest jednocześnie ZPL lub pododdział sanatoryjny: koszty tworzenia i utrzymywania zdublowanych gabinetów medycznych w każdym z tych zakładów wydają się nie mieć uzasadnienia),
  - **określenie nowych wymagań dotyczących dostosowania szpitala uzdrowiskowego dla osób niepełnosprawnych**, w tym zastąpienie nieuzasadnionego, zdaniem rekomendujących, wymogu lokalizowania w szpitalu pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dostępnych dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich przy pokojach łóżkowych lub zbiorowych na każdym piętrze, **określeniem wymaganego odsetka dostosowanych miejsc w pokojach i węzłach higieniczno-sanitarnych, bez określania, na której kondygnacji miejsca powinny być zlokalizowane**.
7. **Sanatorium uzdrowiskowe:**
  - **określenie wymogu zapewnienia w sanatorium dostępu do zakładu przyrodoleczniczego (ZPL)** w celu powiązania funkcjonowania i/lub tworzenia sanatorium uzdrowiskowego w oparciu o ZPL,
  - doprecyzowanie wymogów dotyczących dostosowania sanatorium dla osób niepełnosprawnych.
8. **Szpital uzdrowiskowy dla dzieci**
  - określenie wymogu uwzględnienia potrzeb dzieci w infrastrukturze szpitala,
  - skorygowanie przepisu dotyczącego zlokalizowania sali kinezyterapii: posiadanie sali kinezyterapii jest obligatoryjne dla zakładu przyrodoleczniczego, zatem dublowanie wymogu, zdaniem rekomendujących, nie ma uzasadnienia.
9. **Sanatorium uzdrowiskowe dla dzieci:**
  - określenie wymogu uwzględnienia potrzeb dzieci w infrastrukturze sanatorium.
10. **Przychodnia uzdrowiskowa:**

- **określenie wymogu zapewnienia w przychodni dostępu do zakładu przyrodoleczniczego (ZPL)** w celu powiązania funkcjonowania i/lub tworzenia przychodni uzdrowskiej w oparciu o ZPL,
- określenie wymogów dotyczących dostosowania przychodni dla osób niepełnosprawnych,
- dopuszczenie możliwości **wspólnych węzłów komunikacyjnych dla przychodni uzdrowskiej oraz innych zakładów** lecznictwa uzdrowskiego (przychodnia uzdrowska jest lokalizowana najczęściej w jednym obiekcie z ZPL).

11. Zakład przyrodoleczniczy (ZPL):

- w związku z dotychczasowymi wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi działań (a także pomieszczeń i wyposażenia) w zakładzie przyrodoleczniczym, niezbędnych do prowadzenia w ZPL „odpowiedniego kierunku leczniczego”, proponuje się uogólnienie treści rozporządzenia w tym zakresie; zdaniem rekomendujących doprecyzowanie wymogów w tym zakresie powinno być określone przez zespół ekspercki w ramach ustalanych „standardów” m.in. określających minimum infrastruktury ZPL niezbędnej dla prawidłowej i kompleksowej realizacji świadczeń w poszczególnych kierunkach leczniczych;
- doprecyzowanie wymogów infrastrukturalnych i/lub dotyczących jakości powietrza w pomieszczeniach fizykoterapii, masażu, kinezyterapii i balneoterapii, w celu ujednoczenia wymogów z innymi przepisami lub Polskimi Normami,
- **zróżnicowanie wymogu lokalizowania odrębnych wypoczynalni w ZPL dla obiektów „wolnostojących” (stanowiących samodzielny budynek albo zespół budynków), gdzie taki wymóg ma uzasadnienie, a ZPL zlokalizowanych w innych zakładach lecznictwa uzdrowskiego**, w których pacjenci mogą wypoczywać po zabiegach w systemie „wanna-łóżko” i w których lokalizowanie odrębnych wypoczynalni z miejscami leżącymi nie ma uzasadnienia,
- zastąpienie wymogu lokalizowania w ZPL oddzielnych sal wypoczynkowych dla kobiet i mężczyzn, **wymogiem udostępnienia jednego pomieszczenia (koedukacyjnego)**,
- **uaktualnienie wymogów dotyczących rodzaju i liczby miejsc wypoczynkowych w ZPL** (sale wypoczynkowe organizowane wg obecnie obowiązujących wymogów nie są wykorzystywane, a koszty tworzenia i utrzymywania takich sal, zdaniem rekomendujących, nie mają uzasadnienia: zatem szczegółowe określanie liczby leżanek oraz powierzchni jednostkowych nie jest uzasadnione),
- uaktualnienie wymogów dotyczących rodzaju gabinetów medycznych wymaganych w ZPL,
- w wielu zakładach przyrodolecznicznych stosuje się zabiegi parafinowe – w pomieszczeniach kuchni parafinowych jest także niezbędna wentylacja nawiewno-wywiewna.

12. Szpital uzdrowski w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym:

- doprecyzowanie wymogów dla szpitala uzdrowskiego w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym, pod względem określenia, które pomieszczenia i urządzenia powinny być dostępne w wyrobisku podziemnym, a które w obiektach naziemnych.

13. Sanatorium uzdrowskie w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym:

- doprecyzowanie wymogów dla sanatorium uzdrowskiego w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym, pod względem określenia, które pomieszczenia i urządzenia powinny być dostępne w wyrobisku podziemnym, a które w obiektach naziemnych.

14. Pijalnia uzdrowska:

- doprecyzowanie wymogu dotyczącego posiadania instalacji do podgrzewania wody do temperatury zalecanej przez lekarza oraz urządzeń do kontrolowania temperatury wody, **w przypadkach, gdy woda jest i/lub powinna być zalecana przez lekarza w temperaturze innej, niż naturalna** – zasadność obowiązywania wymogu zależy od rodzaju wody stosowanej do krenoterapii;
- określenie wymagań dla tzw. **punktów czerpalnych wody leczniczej**: wiele podmiotów dysponuje tzw. punktami czerpalnymi, zlokalizowanymi w budynku szpitala lub sanatorium uzdrowskiego lub ZPL, które nie mieszczą się w pojęciu pijalni uzdrowskiej – wskazane jest zatem, zdaniem rekomendujących, określenie minimalnych wymagań dla tego typu punktów.

15. Tężnia:

- jako że podstawowym wymogiem dla solanek przydatnych do wytwarzania aerozolu jest ich odpowiednie stężenie i wykluczenie w nich obecności składników potencjalnie szkodliwych dla zdrowia, do wytwarzania aerozolu należy dopuścić również stosowanie solanek, które nie posiadają świadectw potwierdzających ich przydatność do zabiegów kuracyjnych – proponuje się korektę przepisu;
- przywołany w paragrafie 11 rozporządzenia artykuł 36 ustawy dotyczy tylko naturalnych surowców leczniczych - wód i borowin oraz klimatu, a nie aerozolu wytwarzanego z określonego rodzaju wód – zasady wydania „świadectwa” dla tężni, a ściślej wytwarzanego na nich aerozolu powinien zatem określać odrębny artykuł ustawy lub jej aktu

wykonawczego. W aktach tych mogą być uwzględnione propozycje i wymagania oparte na dotychczasowych wynikach badań wykonanych w strefie okołotężniowej w Ciechocinku, Inowrocławiu, Konstancinie, a także Gołdapi, opublikowane w piśmiennictwie balneologicznym.

16. Park i ścieżki ruchowe:

- poza korektą dotyczącą dopuszczenia lokalizowania na terenie parku siłowni plenerowych oraz korektą definicji pomieszczenia higieniczno-sanitarnego treść paragrafu proponuje się pozostawić bez zmian.

17. Urządzony odcinek wybrzeża morskiego:

- poza korektą dotyczącą definicji pomieszczenia higieniczno-sanitarnego treść paragrafu proponuje się pozostawić bez zmian.

18. Lecznicyz basen uzdrowiskowy:

- **zastąpienie wymogu lokalizowania oddzielnych szatni dla kobiet i mężczyzn, wymogiem udostępnienia pomieszczenia koedukacyjnego** oraz indywidualnych przebieralni,
- skorygowanie wymogu dotyczącego sprzętu do ćwiczeń dla basenów leczniczych, w których wykonywane są wyłącznie kąpiele lecznicze (bez ćwiczeń), ponieważ sprzęt do ćwiczeń jest w takich przypadkach zbędny,
- określenie wymogów dotyczących jakości wody oraz jakości powietrza w pomieszczeniu hali basenowej w odniesieniu do regulujących te zagadnienie obowiązujących przepisów odrębnych,
- wykreślenie wymogu dotyczącego obecności fizjoterapeuty oraz ratownika w trakcie korzystania z basenu, ponieważ przedmiotowe rozporządzenie określa wymogi infrastrukturalne, a zatem, zdaniem rekomendujących, wymogi personalne (dotyczące personelu obsługującego zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego) powinny być ewentualnie określone w przepisach odrębnych.

19. Rehabilitacyjny basen uzdrowiskowy:

- ujednolicenie wymogu dostępności basenu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych, z wymogiem jak dla basenów leczniczych, co umożliwi wykorzystywanie na basenach rehabilitacyjnych, zamiast obligatoryjnych pochylni, podnośników basenowych hydraulicznych umożliwiających korzystanie z basenu przez osoby niepełnosprawne.

20. Urządzone podziemne wyrobisko górnicze:

- poza korektą dotyczącą definicji pomieszczenia higieniczno-sanitarnego treść paragrafu proponuje się pozostawić bez zmian.

21. Przy uwzględnieniu ochrony zabytków i dóbr kultury oraz ograniczeń budowlanych i technicznych wynikających z tego tytułu, w nawiązaniu do art. 5 ust.3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, dopuszczenie możliwości uzyskania odstępstwa od określonych wymagań dla zakładów i/lub urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego zlokalizowanych w obrębie obiektu wpisanego do rejestru zabytków i/lub objętego ochroną konserwatorską, po otrzymaniu zgody od uprawnionych organów, na podstawie odrębnych przepisów.

22. **Wydłużenie terminu na spełnienie wymogów określonych w rozporządzeniu umożliwi zakończenie – wstrzymanych w okresie epidemii – kosztownych działań przystosowawczych, przy możliwości pozyskania przez świadczeniobiorców środków z Funduszy Europejskich dostępnych w nowej perspektywie finansowej.**

REKOMENDACJE SZCZEGÓŁOWE		
STAN OBOWIĄZUJĄCY (2021) (na czerwono zaznaczono zmiany wprowadzone w 2018 roku)	REKOMENDACJE 2017	REKOMENDACJE 2021
Na podstawie art. 5 ust. 3 oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1399 z późn. zm.) zarządza się, co następuje:	Na podstawie art. 5 ust. 3 oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 879) zarządza się, co następuje:	Na podstawie art. 5 ust. 3 oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1301) zarządza się, co następuje:
§ 1. Rozporządzenie określa: 1) wymagania, jakim powinny odpowiadać zakłady lecznictwa uzdrowiskowego; 2) wymagania eksploatacyjne, funkcjonalne i techniczne, jakim powinny odpowiadać urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego.	§ 1. Rozporządzenie określa: 1) wymagania, jakim powinny odpowiadać zakłady lecznictwa uzdrowiskowego; 2) wymagania eksploatacyjne, funkcjonalne i techniczne, jakim powinny odpowiadać urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego.	
Uzasadnienie rekomendowanych zmian:	Treść paragrafu pozostawiono bez zmian	
	<p>§ 1a. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pokój łóżkowy – pomieszczenie dla pacjentów wyposażone w łóżko/a jednoosobowe, stół jeden na pokój, krzesła jedno na osobę, szafę ubraniową, umywalkę z zimną i ciepłą wodą oraz pojemnik na odpadki; wymaganie dotyczące umywalki oraz pojemnika uważa się za spełnione w przypadku, gdy przy pokoju zlokalizowane jest pomieszczenie higieniczno-sanitarne; 2) izolatka – pomieszczenie przeznaczone do odosobnienia pacjenta lub grupy pacjentów, chorych na chorobę zakaźną albo podejrzanych o chorobę zakaźną, w celu uniemożliwienia przeniesienia biologicznego czynnika chorobotwórczego na inne osoby; 3) pomieszczenie higieniczno-sanitarne przy pokojach łóżkowych – pomieszczenie wyposażone co najmniej w miskę ustępową, umywalkę, natrysk oraz pojemnik na odpadki; 4) pomieszczenie higieniczno-sanitarne zbiorowe – pomieszczenie wyposażone co najmniej w miskę ustępową, uchwyty zapewniające bezpieczeństwo przy korzystaniu z toalety, umywalkę, dozownik z mydłem w płynie, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia oraz pojemnik na odpadki; 5) pomieszczenie porządkowe – pomieszczenie służące do przechowywania sprzętu stosowanego do utrzymania czystości, środków czystości, preparatów myjąco-dezynfekcyjnych oraz do zbierania brudnej bielizny i odpadów, a także do przygotowywania roztworów roboczych oraz mycia i dezynfekcji sprzętu stosowanego do utrzymywania czystości, wyposażone w zlew z baterią i dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym; 6) gabinet diagnostyczno-zabiegowy – pomieszczenie służące do wykonywania zabiegów diagnostycznych lub terapeutycznych o charakterze zabiegowym zaopatrzone w leki pierwszej pomocy i zestaw do udzielania pierwszej pomocy; 7) stanowisko wzmożonego nadzoru kardiologicznego - wyodrębnione pomieszczenie z możliwością prowadzenia stałego nadzoru, w szczególności zapewniające pracownikom możliwość obserwacji pacjenta, wyposażone w: co najmniej jedno antystatyczne łóżko do intensywnej terapii dostępne z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych, kardiomonitor przy każdym łóżku, instalacje gazów medycznych lub butle z tlenem, zestaw do reanimacji w skład którego wchodzi co najmniej defibrylator oraz zestaw do intubacji i wentylacji (worek samorozprężalny), elektryczne urządzenie do ssania. 	

<p>Uzasadnienie rekomendowanych zmian:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rekomendacja wprowadza definicję pomieszczeń występujących w rozporządzeniu, bez konieczności powtarzania treści w dalszej części aktu. 2. Przy uwzględnieniu celowości i racjonalności wymagań oraz wpływu wymagań na jakość i standard udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz na koszty prowadzonej działalności leczniczej: <ul style="list-style-type: none"> – w definicji pokoju łóżkowego oraz węzła higieniczno-sanitarnego przy pokoju łóżkowym wykreślono wymóg udostępniania dla pacjentów w pokojach łóżkowych i węzłach higieniczno-sanitarnych przy pokojach ręczników jednorazowego użycia, ponieważ pacjenci szpitali uzdrowiskowych i sanatoriów otrzymują ręczniki kąpielowe tekstylne; obligatoryjne stosowanie ręczników jednorazowych w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, które znajdują się przy pokojach łóżkowych, nie znajduje uzasadnienia w warunkach leczenia uzdrowiskowego, szczególnie w sanatorium uzdrowiskowym – nie jest to hospitalizacja obłożnie chorego pacjenta leżącego, któremu czynności lecznicze udzielane są w pokoju, przy łóżku, pokoje łóżkowe pełnią rolę bardziej hotelową, jako miejsce noclegowe oraz miejsce wypoczynku po zabiegach i spacerach, dlatego powinno się dopuścić stosowanie ręczników tekstylnych; – w definicji stanowiska wzmoczonego nadzoru kardiologicznego uwzględniono możliwość wykorzystania butli z tlenem: wyposażenie stanowiska wzmoczonego nadzoru kardiologicznego w zestaw do tlenoterapii prowadzonej przy użyciu butli z tlenem jest w warunkach szpitala uzdrowiskowego rozwiązaniem w zupełności wystarczającym, stosowanym obecnie w większości placówek, spełnia ono wszelkie standardy medyczne.
	<p>§ 1b. Wymagania ogólne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) podłogi w pomieszczeniach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne, z wyłączeniem pokoi łóżkowych, powinny być wykonane z materiałów umożliwiającymi ich mycie i dezynfekcję; 2) ściany wokół umywalk i zlewozmywaków powinny być wykończone w sposób zabezpieczający ścianę przed zawilgoceniem; 3) w pokojach łóżkowych zapewnia się bezpośredni dostęp światła dziennego; 4) pokoje łóżkowe nie powinny znajdować się poniżej poziomu terenu urządzonego przy budynku; 5) dopuszcza się lokalizowanie poniżej poziomu terenu urządzonego przy budynku pomieszczeń o charakterze diagnostycznym, terapeutycznym, magazynowym i o funkcjach pomocniczych, przeznaczonych na pobyt ludzi, pod warunkiem uzyskania zgody właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego; 6) gabinety lekarskie oraz gabinety diagnostyczno-zabiegowe wyposaża się w co najmniej jedną umywalkę z baterią z ciepłą i zimną wodą, dozownik z mydłem w płynie, dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na odpadki; 7) pomieszczenia wymagające utrzymania aseptyki i wyposażenie tych pomieszczeń powinny umożliwiać ich mycie i dezynfekcję; 8) instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji powinny podlegać okresowemu przeglądowi, czyszczeniu lub wymianie elementów instalacji zgodnie z zaleceniami producenta; dokonanie tych czynności powinno być udokumentowane.
<p>Uzasadnienie rekomendowanych zmian:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. W rekomendacji określono „wymagania ogólne” w celu zbiorczego zestawienia wymagań infrastrukturalnych dotyczących wszystkich rodzajów zakładów i urzędzeń. 2. Przy uwzględnieniu celowości i racjonalności wymagań oraz wpływu wymagań na jakość i standard udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz na koszty prowadzonej działalności leczniczej: <ul style="list-style-type: none"> – ze względu na dotychczasowe rozbieżności interpretacyjne, w wymaganiach ogólnych doprecyzowano, których pomieszczeń może dotyczyć odstępstwo od wymogu określającego, iż „podłogi w pomieszczeniach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne, powinny być wykonane z materiałów umożliwiającymi ich mycie i dezynfekcję”; odstępstwo zdaniem rekomendujących powinno dotyczyć w szczególności – ze względu na charakter realizowanych świadczeń – pokoi zlokalizowanych w sanatoriach uzdrowiskowych; pokoje łóżkowe, szczególnie w przypadku obiektów sanatoryjnych, pełnią

funkcję w szczególności pobytowe (noclegowe) – skoro dopuszcza się użycie w nich firan, zasłon, łóżek oraz krzeseł tapicerowanych, itp., to należy w pokojach łóżkowych dopuścić do użytku również tzw. „dywanowe” wykładziny podłogowe.

§ 2. Szpital uzdrowiskowy powinien odpowiadać następującym wymaganiom:

- 1) powinien stanowić samodzielny budynek, zespół budynków lub wydzieloną część innego zakładu leczenia uzdrowiskowego, położony w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej;
- 2) pokoje łóżkowe powinny być wyposażone w system sygnalizacji przywoławczej;
- 3) oddział szpitalny w szpitalu uzdrowiskowym powinien składać się z zespołów pomieszczeń pielęgnacyjnych i ogólnych; pomieszczenia ogólne mogą być wspólne dla całego szpitala;
- 4) w skład zespołu pomieszczeń pielęgnacyjnych powinny wchodzić co najmniej:
  - a) pokoje łóżkowe wyposażone co najmniej w umywalkę z zimną i ciepłą wodą oraz pojemniki na odpadki; wymaganie dotyczące umywalki uważa się za spełnione w przypadku, gdy przy pokoju zlokalizowane jest pomieszczenie higieniczno-sanitarne,
  - b) gabinet lekarski,
  - c) punkt pielęgniarski,
  - d) gabinet zabiegowy,
  - e) pomieszczenia higieniczno-sanitarne pacjentów przy pokojach łóżkowych lub zbiorowe, wyposażone co najmniej w miskę ustępową, umywalkę, dozownik z mydłem w płynie, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na zużyte ręczniki oraz natrysk, przy czym przynajmniej jedno pomieszczenie na piętrze powinno być dostępne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- 5) w skład zespołu pomieszczeń ogólnych powinny wchodzić co najmniej:
  - a) pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – co najmniej jedno pomieszczenie,
  - b) pomieszczenie higieniczno-sanitarne dla personelu,
  - c) pomieszczenie służące do przechowywania środków czystości oraz preparatów myjąco-dezynfekcyjnych, a także do przygotowywania roztworów roboczych oraz mycia i dezynfekcji sprzętu stosowanego do utrzymywania czystości, również do zbierania brudnej bielizny i odpadów, wyposażone w zlew z baterią i dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym, zwane dalej „pomieszczeniem porządkowym”,

§ 2. Szpital uzdrowiskowy powinien odpowiadać następującym wymaganiom:

- 1) być położony w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej;
- 2) stanowić samodzielny budynek albo zespół budynków albo wydzieloną część innego zakładu leczenia uzdrowiskowego;
- 3) **zapewniać pacjentom dostęp do zakładu przyrodoleczniczego;**
- 4) **zapewniać osobom niepełnosprawnym ruchowo**, także poruszającym się na wózkach inwalidzkich, dostęp do bazy lokalowej, zabiegowej i żywieniowej (w budynkach wielokondygnacyjnych za pomocą dźwigu lub innych urządzeń technicznych z wyjątkiem schodofazów);
- 5) oddział szpitalny w szpitalu uzdrowiskowym powinien składać się z zespołów pomieszczeń pielęgnacyjnych i ogólnych; gabinety lekarskie, punkty pielęgniarskie i gabinety diagnostyczne – zabiegowe oraz pomieszczenia ogólne mogą być wspólne dla całego zakładu;
- 6) w skład zespołu pomieszczeń pielęgnacyjnych powinny wchodzić co najmniej:
  - a) gabinet lekarski,
  - b) punkt pielęgniarski,
  - c) gabinet diagnostyczno - zabiegowy,
  - d) pokoje łóżkowe,
  - e) pomieszczenia higieniczno-sanitarne przy pokojach łóżkowych lub pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe wyposażone dodatkowo w natrysk (w ilości dostosowanej do liczby miejsc w pokojach łóżkowych);
- 7) w szpitalach prowadzących leczenie o profilu choroby kardiologiczne i nadciśnienie powinno znajdować się stanowisko wzmoczonego nadzoru kardiologicznego;
- 8) pokoje łóżkowe powinny być wyposażone w system sygnalizacji przywoławczej;
- 9) **przynajmniej jeden pokój łóżkowy oraz jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne powinno być dostępne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich; w oddziałach szpitalnych o profilach: choroby ortopedyczno-urazowe, choroby reumatologiczne oraz choroby neurologiczne 10% miejsc w pokojach łóżkowych i pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych powinno być dostępnych dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich;**
- 10) w skład zespołu pomieszczeń ogólnych powinny wchodzić co najmniej:
  - a) pokoje pracowników medycznych i administracyjnych – co najmniej jedno pomieszczenie,
  - b) pomieszczenie higieniczno-sanitarne dla personelu – co najmniej jedno pomieszczenie,
  - c) pomieszczenia porządkowe – co najmniej jedno pomieszczenie,
  - d) jadalnia i pomieszczenia przeznaczone do przygotowania lub dystrybucji posiłków i napojów.

<p>d) jadalnia i pomieszczenia przeznaczone do przygotowania lub dystrybucji posiłków i napojów;</p> <p>6) podłogi w pomieszczeniach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne, powinny być wykonane z materiałów trwałych o powierzchniach gładkich, antypoślizgowych, zmywalnych, nienasiąkliwych i odpornych na działanie środków myjąco-dezynfekcyjnych;</p> <p>7) ściany wokół umywalek i zlewozmywaków powinny być wykończone w sposób zabezpieczający ścianę przed zawilgoceniem;</p> <p>8) w szpitalach prowadzących leczenie w zakresie kardiologii powinno znajdować się stanowisko wzmoczonego nadzoru kardiologicznego w wyodrębnionym pomieszczeniu z możliwością prowadzenia stałego nadzoru, w szczególności zapewniające pracownikom możliwość obserwacji pacjenta, wyposażone w:</p> <p>a) co najmniej jedno antystatyczne łóżko do intensywnej terapii dostępne z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych,</p> <p>b) zestaw do reanimacji, w skład którego wchodzi co najmniej: – defibrylator, – elektryczne urządzenie do ssania, – zestaw do intubacji i wentylacji (worek samorozprężalny),</p> <p>c) instalacje gazów medycznych,</p> <p>d) kardiomonitor przy każdym łóżku.</p>	
<p style="text-align: center;">Uzasadnienie rekomendowanych zmian:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekst paragrafu przeredagowano w celu ustalenia ciągu logicznego kolejnych punktów. 2. Przy uwzględnieniu celowości i racjonalności wymagań oraz wpływu wymagań na jakość i standard udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz na koszty prowadzonej działalności leczniczej: <ul style="list-style-type: none"> – określono wymóg zapewnienia w szpitalu uzdrowiskowym dostępu do zakładu przyrodoleczniczego (ZPL) w celu powiązania funkcjonowania i/lub tworzenia szpitala w oparciu o ZPL, – dopuszczono możliwość posiadania wspólnych gabinetów medycznych dla całego zakładu (rozwiązanie zasadne np. w przypadku, gdy w niewielkim obiekcie szpitala uzdrowiskowego zlokalizowany jest jednocześnie ZPL lub pododdział sanatoryjny: koszty tworzenia i utrzymywania zdublowanych gabinetów medycznych w każdym z tych zakładów wydają się nie mieć uzasadnienia), – określono wymagania dostosowania szpitala uzdrowiskowego dla osób niepełnosprawnych, w tym zaproponowano zastąpienie nieuzasadnionego wymogu lokalizowania w szpitalu pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dostępnych dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich przy pokojach łóżkowych lub zbiorowych na każdym piętrze, określeniem wymaganego odsetka dostosowanych miejsc w pokojach i węzłach higieniczno-sanitarnych, bez określania, na której kondygnacji miejsca powinny być zlokalizowane.
<p>§ 3. Sanatorium uzdrowiskowe powinno odpowiadać wymaganiom określonym w § 2 pkt 1 i 4–7; w sanatorium uzdrowiskowym nie ma obowiązku podziału pomieszczeń na ogólne i pielęgnacyjne.</p>	<p>§ 3. Sanatorium uzdrowiskowe powinno odpowiadać wymaganiom określonym w § 2 pkt 1-3, 6 i 10, a ponadto następującym wymaganiom:</p>

	<p>1) zapewniać osobom niepełnosprawnym ruchowo, także poruszającym się na wózkach inwalidzkich dostęp do bazy lokalowej, zabiegowej i żywieniowej w sanatorium uzdrowiskowym o profilach: choroby ortopedyczno-urazowe, choroby reumatologiczne, choroby neurologiczne oraz choroby kardiologiczne i nadciśnienie (w budynkach wielokondygnacyjnych za pomocą dźwigu lub innych urządzeń technicznych, z wyjątkiem schodolazów);</p> <p>2) przynajmniej jeden pokój łóżkowy oraz jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne powinno być dostępne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich.</p>
Uzasadnienie rekomendowanych zmian:	<p>Przy uwzględnieniu celowości i racjonalności wymagań oraz wpływu wymagań na jakość i standard udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz na koszty prowadzonej działalności leczniczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – określono wymóg zapewnienia w sanatorium dostępu do zakładu przyrodoleczniczego (ZPL) w celu powiązania funkcjonowania i/lub tworzenia sanatorium uzdrowiskowego w oparciu o ZPL, – doprecyzowano wymagania dostosowania sanatorium dla osób niepełnosprawnych.
<p>§ 4. Szpital uzdrowiskowy dla dzieci powinien odpowiadać wymaganiom określonym w § 2, a ponadto następującym wymaganiom:</p> <p>1) w skład szpitala uzdrowiskowego dla dzieci powinny wchodzić następujące pomieszczenia:</p> <p>a) separotka,</p> <p>b) co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jedna świetlica dla dzieci, – jedna sala szkolna, – jeden pokój do samodzielnej pracy dla dzieci, – jedna sala kinezyterapii, – jeden pokój dla nauczycieli; <p>2) w szpitalu uzdrowiskowym dla dzieci powinno zapewnić się sale wydzielone ze względu na przedział wiekowy i płeć dzieci;</p> <p>3) wyposażenie szpitala uzdrowiskowego dla dzieci, w szczególności gniazda wtykowe elektryczne, okna, kraney z gorącą wodą, poręcze, powinno być odpowiednio zabezpieczone;</p> <p>4) w oddziale dziecięcym powinno zapewnić się pomieszczenie higieniczno-sanitarne wyposażone dodatkowo w natrysk dla rodziców lub opiekunów dziecka;</p> <p>5) układ funkcjonalny szpitala uzdrowiskowego dla dzieci powinien zapewniać możliwość izolowania poszczególnych oddziałów;</p> <p>6) szpital uzdrowiskowy dla dzieci powinien posiadać wydzielony i ogrodzony teren do zajęć ruchowych.</p>	<p>§ 4. Szpital uzdrowiskowy dla dzieci powinien odpowiadać wymaganiom określonym w § 2, z uwzględnieniem potrzeb zakwaterowania dzieci, a ponadto następującym wymaganiom:</p> <p>1) w skład szpitala uzdrowiskowego dla dzieci powinny wchodzić następujące pomieszczenia:</p> <p>a) izolatka,</p> <p>b) co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jedna świetlica (pokój zabaw) dla dzieci z wyposażeniem, – jedna sala szkolna, – jeden pokój do samodzielnej pracy dla dzieci, – jeden pokój dla nauczycieli; <p>2) w szpitalu uzdrowiskowym dla dzieci powinno zapewnić się sale łóżkowe wydzielone ze względu na przedział wiekowy i płeć dzieci;</p> <p>3) wyposażenie szpitala uzdrowiskowego dla dzieci, w szczególności gniazda wtykowe elektryczne, okna, kraney z gorącą wodą, poręcze, powinno być odpowiednio zabezpieczone;</p> <p>4) w oddziale dziecięcym powinno zapewnić się pomieszczenie higieniczno-sanitarne wyposażone dodatkowo w natrysk dla rodziców lub opiekunów dziecka;</p> <p>5) układ funkcjonalny szpitala uzdrowiskowego dla dzieci powinien zapewniać możliwość izolowania poszczególnych oddziałów;</p> <p>6) szpital uzdrowiskowy dla dzieci powinien posiadać wydzielony i ogrodzony teren do zajęć ruchowych.</p>
Uzasadnienie rekomendowanych zmian:	<p>1. Określono wymóg uwzględnienia potrzeb dzieci w infrastrukturze szpitala.</p> <p>2. Posiadanie sali kinezyterapii jest obligatoryjne dla zakładu przyrodoleczniczego, zatem dublowanie wymogu, zdaniem rekomendujących, nie ma uzasadnienia – przepis skorygowano.</p>
<p>§ 5. Sanatorium uzdrowiskowe dla dzieci powinno odpowiadać wymaganiom określonym w § 3 oraz w § 4 pkt 1–4 i 6.</p>	<p>§ 5. Sanatorium uzdrowiskowe dla dzieci powinno odpowiadać wymaganiom określonym w § 3, z uwzględnieniem potrzeb zakwaterowania dzieci oraz w § 4 pkt 1–4 i 6.</p>
Uzasadnienie rekomendowanych zmian:	Określono wymóg uwzględnienia potrzeb dzieci w infrastrukturze sanatorium.

<p>§ 6. Przychodnia uzdrowiskowa powinna odpowiadać wymaganiom określonym w § 2 pkt 6 i 7, a ponadto następującym wymaganiom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stanowić samodzielny budynek, zespół budynków lub być urządzone w budynku o innym przeznaczeniu pod warunkiem całkowitej izolacji przychodni od użytkowników w budynkach użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego i indywidualnego, z wyłączeniem węzłów komunikacji pionowej i poziomej w tym budynku, wspólnych dla wszystkich użytkowników, niebędących komunikacją wewnętrzną zakładu lecznictwa uzdrowiskowego; 2) w skład przychodni uzdrowiskowej powinny wchodzić co najmniej następujące pomieszczenia: <ol style="list-style-type: none"> a) gabinet lekarski, b) gabinet zabiegowy. 	<p>§ 6. Przychodnia uzdrowiskowa powinna odpowiadać następującym wymaganiom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) być położona w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej; 2) stanowić samodzielny budynek albo zespół budynków albo być urządzone w budynku o innym przeznaczeniu pod warunkiem całkowitej izolacji przychodni od użytkowników w budynkach użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego i indywidualnego, z wyłączeniem węzłów komunikacji pionowej i poziomej w tym budynku, wspólnych dla wszystkich użytkowników albo być urządzone w innym zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego pod warunkiem zachowania rozdzielności czasowej udzielania świadczeń dla pacjentów stacjonarnych i ambulatoryjnych; 3) zapewniać pacjentom dostęp do zakładu przyrodoleczniczego; 4) zapewniać osobom niepełnosprawnym ruchowo dostęp do przychodni uzdrowiskowej o profilach: choroby ortopedyczno-urazowe, choroby reumatologiczne, choroby neurologiczne oraz choroby kardiologiczne i nadciśnienie (w budynkach wielokondygnacyjnych za pomocą dźwigu lub innych urządzeń technicznych, z wyjątkiem schodółazów); 5) zapewniać pacjentom dostęp do pomieszczenia higieniczno-sanitarnego zbiorowego – co najmniej jednego pomieszczenia, przy czym przynajmniej jedno pomieszczenie powinno być dostępne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich; 6) w skład przychodni uzdrowiskowej powinny wchodzić co najmniej następujące pomieszczenia: <ol style="list-style-type: none"> a) gabinet lekarski; b) gabinet diagnostyczno-zabiegowy.
<p>Uzasadnienie rekomendowanych zmian:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przy uwzględnieniu celowości i racjonalności wymagań oraz wpływu wymagań na jakość i standard udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz na koszty prowadzonej działalności leczniczej: <ul style="list-style-type: none"> – określono wymóg zapewnienia w przychodni dostępu do zakładu przyrodoleczniczego (ZPL) w celu powiązania funkcjonowania i/lub tworzenia przychodni uzdrowiskowej w oparciu o ZPL, – określono wymagania dostosowania przychodni dla osób niepełnosprawnych, – dopuszczono możliwość wspólnych węzłów komunikacyjnych dla przychodni uzdrowiskowej oraz innych zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (przychodnia uzdrowiskowa jest lokalizowana najczęściej w jednym obiekcie z ZPL).
<p>§ 7. Zakład przyrodoleczniczny powinien odpowiadać następującym wymaganiom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiadać oddziały zabiegowe odpowiednie do prowadzonego w nim kierunku leczniczego; 2) w skład zakładu przyrodoleczniczego powinny wchodzić co najmniej następujące pomieszczenia: <ol style="list-style-type: none"> a) gabinety lekarskie, punkty pielęgniarskie oraz pomieszczenia zabiegowe zaopatrzone w leki pierwszej pomocy i zestaw do udzielania pierwszej pomocy lekarskiej, b) sala kinezyterapii stanowiąca odrębne pomieszczenie z następującym wyposażeniem: <ul style="list-style-type: none"> – drabinki rehabilitacyjne, – piłki lekarskie, sensoryczne oraz gimnastyczne z uchwytami, – taśmy do ćwiczeń, 	<p>§ 7. Zakład przyrodoleczniczny powinien odpowiadać następującym wymaganiom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) być położony w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej; 2) stanowić samodzielny budynek albo zespół budynków powiązanych funkcjonalnie albo wydzieloną część innego zakładu lecznictwa uzdrowiskowego; 3) zapewniać osobom niepełnosprawnym ruchowo dostęp do bazy zabiegowej (w budynkach wielokondygnacyjnych za pomocą dźwigu lub innych urządzeń technicznych, z wyjątkiem schodółazów); 4) posiadać działy zabiegowe, pomieszczenia i wyposażenie odpowiednie do prowadzonych w nim kierunków leczniczych oraz stosowanych naturalnych surowców leczniczych, wykorzystywanych w/do: <ol style="list-style-type: none"> a) balneoterapii: wanny do kąpeli leczniczych i/lub basen leczniczy i/lub inhalatoria do inhalacji z leczniczych wód mineralnych, b) peloidoterapii: wanny do kąpeli peloidowych i/lub stanowiska do zawijań i /lub okładów peloidowych, c) hydroterapii: wanny i/lub natryski i/lub basen rehabilitacyjny, d) termoterapii: zestaw do kriostymulacji parami azotu lub CO₂ i/lub zestaw do zminolecznictwa schłodzonym powietrzem i/lub urządzenie do niskotemperaturowej krioterapii ogólnoustrojowej z zakresem uzyskiwanych temperatur od - 120° do - 180° z możliwością obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu;

<p>– trenery dłoni, – rzemień rehabilitacyjny, – skakanki, – materace gimnastyczne,</p> <p>c) sale do terapii indywidualnej z następującym wyposażeniem: – stół rehabilitacyjny, – uniwersalny gabinet usprawniania leczniczego lub inny system spełniający jego funkcje, – rotory do ćwiczeń kończyn górnych i dolnych, – stół lub tablica do ćwiczeń manualnych ręki, – cykloergometr lub bieżnia ruchoma,</p> <p>d) gabinet masażu leczniczego, stanowiący odrębne pomieszczenie;</p> <p>3) w zależności od kierunku leczniczego oraz dostępnych naturalnych surowców leczniczych w zakładzie przyrodolecznictwa powinny znajdować się co najmniej urządzenia wykorzystywane w:</p> <p>a) balneoterapii: – baseny i wanny do kąpieli leczniczych, – inhalatoria do inhalacji z leczniczych wód mineralnych,</p> <p>b) peloidoterapii,</p> <p>c) hydroterapii: – wanny, – natryski, – baseny rehabilitacyjne,</p> <p>d) termoterapii: – zestaw do kriostymulacji parami azotu lub CO₂, – komora kriogeniczna niskotemperaturowa z zakresem uzyskiwanych temperatur od –120°C do –180°C z możliwością obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu,</p> <p>e) fototerapii: – lampa do naświetlań promieniowaniem podczerwonym lub ultrafioletowym, – zestaw do biostymulacji laserowej użytkowany z zachowaniem wymagań i zaleceń zgodnych z właściwą Polską Normą,</p> <p>f) fizykoterapii: – zestaw do elektroterapii z osprzętem, – zestaw do magnetoterapii, – zestaw do ultradźwięków, z wyłączeniem w przypadku zakładu przyrodolecznictwa dla dzieci do ukończenia 18 roku życia;</p>	<p>e) fototerapii: lampa do naświetlań promieniowaniem podczerwonym lub ultrafioletowym i/lub zestaw do biostymulacji laserowej,</p> <p>f) fizykoterapii: zestaw do elektroterapii z osprzętem i/lub zestaw do magnetoterapii i/lub zestaw do ultradźwięków (z wyłączeniem w przypadku zakładu przyrodolecznictwa dla dzieci do ukończenia 18 roku życia),</p> <p>g) kinezyterapii: sale kinezyterapii indywidualnej i/lub grupowej,</p> <p>h) masażu leczniczego;</p> <p>5) w skład zakładu przyrodolecznictwa stanowiącego samodzielny budynek albo zespół budynków powiązanych funkcjonalnie powinny wchodzić co najmniej następujące pomieszczenia:</p> <p>a) gabinet lekarski, punkt pielęgniarski oraz gabinet diagnostyczny – zabiegowy;</p> <p>b) miejsca umożliwiające oczekiwanie na zabiegi i wypoczynek po zabiegach w pozycji siedzącej, odpowiednio do rodzajów i liczby stanowisk zabiegowych,</p> <p>c) przy kąpielach mineralnych oraz kąpielach i zawijalniach peloidowych: co najmniej jedna sala wypoczynkowa umożliwiająca wypoczynek po zabiegach w pozycji leżącej lub siedzącej, zgodnie ze wskazaniami medycznymi,</p> <p>d) co najmniej dwa pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe, licząc łącznie na 60 osób równocześnie przebywających w zakładzie; przy czym przynajmniej jedno pomieszczenie powinno być dostępne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich;</p> <p>6) w zakładzie przyrodolecznictwa stanowiącym wydzieloną część innego zakładu lecznictwa uzdrowiskowego powinny znajdować się miejsca umożliwiające oczekiwanie na zabiegi i wypoczynek po zabiegach w pozycji siedzącej;</p> <p>7) sala do kinezyterapii powinna stanowić odrębne pomieszczenie;</p> <p>8) gabinet masażu powinien stanowić odrębne pomieszczenie;</p> <p>9) zabiegi fototerapii i elektroterapii powinny być udzielane w osobnych pomieszczeniach lub boksach;</p> <p>10) urządzenia do magnetoterapii oraz urządzenia do laseroterapii powinny być instalowane w oddzielnych pomieszczeniach lub boksach z zachowaniem wymagań i zaleceń zgodnych z właściwymi Polskimi Normami;</p> <p>11) diatermie krótkofalowe i mikrofalowe powinny być instalowane w oddzielnych pomieszczeniach lub boksach, odpowiednio zabezpieczonych przed szkodliwym oddziaływaniem promieniowania elektromagnetycznego na otoczenie zgodnie z właściwymi Polskimi Normami;</p> <p>12) ściany i podłogi pomieszczeń, w których odbywają się zabiegi balneoterapii, hydroterapii oraz kąpieli i zawijań peloidowych, powinny być wyłożone materiałem wodoszczelnym, pozwalającym na ich łatwe mycie i dezynfekcję;</p> <p>13) do pomieszczeń, w których odbywają się zabiegi balneoterapii, peloidoterapii i hydroterapii, powinna być doprowadzona do stanowisk zabiegowych woda ciepła i zimna;</p> <p>14) urządzenia i instalacje, w szczególności doprowadzające wody mineralne, wodę ciepłą i zimną lub gaz, powinny być oznakowane w sposób umożliwiający ich rozróżnienie;</p> <p>15) przy wannach kąpielowych powinny być zamocowane uchwyty ułatwiające pacjentowi wejście do wanny i wyjście z wanny oraz instalacja przywoławcza;</p> <p>16) pomieszczenia zakładu przyrodolecznictwa powinny posiadać wentylację grawitacyjną;</p> <p>17) pomieszczenia, w których jest konieczna zwiększona wymiana powietrza, powinny posiadać wentylację mechaniczną; w szczególności dotyczy to:</p> <p>a) kuchni borowinowych i parafinowych,</p> <p>b) pomieszczeń peloidoterapii,</p> <p>c) pomieszczeń zabiegów hydroterapeutycznych,</p>
---	---

<p>4) posiadać co najmniej jedną salę wypoczynkową umożliwiającą wypoczynek po zabiegach, odpowiednio do rodzajów i liczby stanowisk zabiegowych, wykorzystywanych przez pacjentów oraz przy uwzględnieniu następujących wskazań:</p> <p>a) przy kąpielach mineralnych liczba leżanek powinna być co najmniej równa liczbie stanowisk zabiegowych,</p> <p>b) przy kąpielach i zawijalniach peloidowych liczba leżanek powinna być co najmniej 1,5 raza większa od liczby stanowisk zabiegowych,</p> <p>c) w zakładach przyrodoleczniczych, w których wykonywane są zabiegi dla kobiet i mężczyzn, sale wypoczynkowe powinny być oddzielne dla każdej płci,</p> <p>d) w salach wypoczynkowych minimalna powierzchnia jednostkowa powinna wynosić 3,5 m² na leżankę,</p> <p>e) w zakładzie, w którym wykonywane są zabiegi niewymagające wypoczynku w pozycji leżącej, powinny znajdować się sale umożliwiające wypoczynek w pozycji siedzącej;</p> <p>5) w przypadku, gdy w zakładzie przyrodoleczniczym wykonywane są zabiegi wymagające sterylnych urządzeń lub ich części, należy zapewnić ich sterylność;</p> <p>6) ściany i posadzki pomieszczeń, w których odbywają się zabiegi balneoterapii, peloidoterapii i hydroterapii, powinny być wyłożone materiałem wodoszczelnym i pozwalającym na ich łatwe mycie i dezynfekcję; posadzki dodatkowo powinny być wyłożone materiałem zabezpieczającym przed poślizgiem;</p> <p>7) do pomieszczeń, w których odbywają się zabiegi balneoterapii, peloidoterapii i hydroterapii, powinna być doprowadzona do stanowisk zabiegowych woda ciepła i zimna;</p> <p>8) przy wannach kąpielowych powinny być zamocowane uchwyty ułatwiające pacjentowi wejście do wanny i wyjście z wanny oraz instalacja przywoławcza;</p> <p>9) pomieszczenia, w których wykonywane są zabiegi, powinny być wyposażone w zegary, pozwalające na określenie czasu trwania zabiegu;</p> <p>10) w zakładzie przyrodoleczniczym powinny znajdować się co najmniej dwa pomieszczenia higieniczno-sanitarne, licząc łącznie na 60 osób równocześnie przebywających w zakładzie; w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym nie jest wymagany natrysk;</p> <p>11) pomieszczenia zakładu przyrodoleczniczego powinny posiadać wentylację grawitacyjną;</p> <p>12) posiadać wentylację nawiewno-wyiewną w:</p> <p>a) kuchniach borowinowych,</p>	<p>d) pomieszczeń zabiegów inhalacyjnych, e) sal kinezyterapii;</p> <p>18) w przypadku użytkowania w zakładzie przyrodoleczniczym wód leczniczych, w których rozpuszczone są substancje gazowe, układ instalacji powinien zabezpieczać przed nadmiernymi stratami składników gazowych; wysokości strat w instalacji nie powinny przekraczać wartości, powyżej których woda traci swoją charakterystykę;</p>
<p>19) w przypadku użytkowania w zakładzie przyrodoleczniczym wód leczniczych, w których rozpuszczone są substancje gazowe, układ instalacji powinien zabezpieczać przed nadmiernymi stratami składników gazowych; wysokości strat w instalacji nie powinny przekraczać wartości, powyżej których woda traci swoją charakterystykę</p>	<p>19) w przypadku użytkowania w zakładzie przyrodoleczniczym wód leczniczych, w których rozpuszczone są substancje gazowe, układ instalacji powinien zabezpieczać przed nadmiernymi stratami składników gazowych; wysokości strat w instalacji nie powinny przekraczać wartości powodujących zmianę właściwości fizykochemicznych określonych w wydanym dla wody świadectwie potwierdzającym jej właściwości lecznicze;</p>
<p>20) doprowadzenie do wanien wód leczniczych zgazowanych powinno następować w sposób wykluczający rozpryskiwanie wody;</p> <p>21) w zakresie saturatorów i innych urządzeń wykorzystujących CO₂:</p> <p>a) saturatory powinny zapewniać minimalne nasycenie CO₂ wody o naturalnej temperaturze w ilości 2 200 mg/l, b) butle z CO₂, zarówno pełne, jak i puste, powinny być umieszczone w uchwytach;</p> <p>22) pomieszczenia, w których w celach leczniczych wykorzystywane są gazy lecznicze: dwutlenek węgla (CO₂), radon (Rn) lub siarkowodor (H₂S) oraz w przypadku, gdy występuje ich wydzielanie się z wód leczniczych, powinny być wyposażone w dolne przelewy gazowe oraz w wentylację mechaniczną wyposażoną w wyciąg dolny, przy przekroczeniu stężenia gazu leczniczego, ustalonego w przepisach odrębnych określających najwyższe dopuszczalne stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;</p> <p>23) w zakresie urządzeń do przygotowywania i udzielania zabiegów peloidowych:</p> <p>a) pomieszczenie zabiegowe do zawijań lub kąpeli peloidowych powinno być wyposażone w wannę do kąpeli oczyszczającej z baterią natryskową lub kabinę natryskową, b) zużyta borowina powinna być odprowadzona poza obręb zakładu, c) proces technologiczny użytkowania peloidów powinien wykluczyć możliwość używania do zabiegów peloidów zużytych (odpadowych), d) przechowywane peloidy powinny być odpowiednio zabezpieczone przed ich zanieczyszczeniem i wysuszeniem;</p> <p>24) preparaty używane do kąpeli i sole kąpielowe powinny być przechowywane w trwałych pojemnikach chroniących przed ich zanieczyszczeniem;</p> <p>25) sprężarki stosowane do zabiegów inhalacyjnych powinny mieć czerpnię powietrza wyprowadzoną na zewnątrz zakładu i umożliwiającą pobór powietrza z zewnątrz; na przewodzie tłocznym powinien być zainstalowany filtr powietrza wymieniany zgodnie z zaleceniami producenta;</p> <p>26) urządzenia mechaniczne napędzane silnikiem elektrycznym powinny posiadać izolację zapobiegającą przenoszeniu się drgań i hałasu;</p>	

<p>b) pomieszczeniach peloidoterapii, c) pomieszczeniach zabiegów hydroterapeutycznych, d) pomieszczeniach zabiegów inhalacyjnych, e) salach kinezyterapii;</p> <p>13) pomieszczenia, w których w celach leczniczych wykorzystywany jest dwutlenek węgla (CO₂), siarkowodór (H₂S) lub radon (Rn) w postaci gazowej lub w przypadku, gdy występuje jego wydzielanie się z wód leczniczych, powinny być wyposażone w dolne przelewy gazowe oraz w wentylację mechaniczną wyposażoną w wyciąg dolny;</p> <p>14) w zakresie urządzeń do przygotowywania i udzielania zabiegów peloidowych:</p> <p>a) pomieszczenie zabiegowe do zawiązań lub kąpieeli peloidowych powinno być wyposażone, oprócz urządzenia zabiegowego, w wannę do kąpieeli oczyszczającej z baterią natryskową lub kabinę natryskową, b) zużyta borowina powinna być odprowadzona poza obręb zakładu, c) proces technologiczny użytkowania peloidów powinien wykluczyć możliwość używania do zabiegów peloidów zużytych (odpadowych), d) przechowywane peloidy powinny być odpowiednio zabezpieczone przed ich zanieczyszczeniem i wysuszeniem;</p> <p>15) w przypadku użytkowania w zakładzie przyrodolecznictwem wód leczniczych, w których rozpuszczone są substancje gazowe, układ instalacji powinien zabezpieczać przed nadmiernymi stratami składników gazowych; wysokości strat w instalacji nie powinny przekraczać wartości powodujących zmianę właściwości fizykochemicznych określonych w wydanym dla wody świadectwie potwierdzającym jej właściwości lecznicze;</p> <p>16) doprowadzenie do wanien wód leczniczych zgazowanych powinno następować od dołu, wykluczając rozpryskiwanie wody;</p> <p>17) instalacje wody ciepłej i zimnej dla hydroterapii powinny zapewniać zasilanie w wodę o ciśnieniu co najmniej 4 atmosfer;</p> <p>18) w zakresie saturatorów:</p> <p>a) saturatory powinny zapewniać minimalne nasycenie CO₂ wody o naturalnej temperaturze w ilości 2 200 mg/l, b) butle z CO₂, zarówno pełne, jak i puste, powinny być umieszczone w uchwytach;</p>	<p>27) pomieszczenia, w których wykonywane są zabiegi, powinny być wyposażone w zegary, pozwalające na określenie czasu trwania zabiegu;</p> <p>28) w widocznym miejscu powinny być wywieszone przepisy porządkowe dla korzystających z zakładu przyrodolecznictwem;</p> <p>29) w widocznym miejscu powinna być umieszczona informacja o rodzaju zabiegów wykonywanych w zakładzie przyrodolecznictwem i godzinach ich wykonywania.</p>
---	--

<p>19) sprężarki stosowane do zabiegów inhalacyjnych powinny mieć czerpnię powietrza wyprowadzoną na zewnątrz zakładu i umożliwiającą pobór powietrza z zewnątrz; na przewodzie tłocznym powinien być zainstalowany filtr powietrza wymieniany zgodnie z zaleceniami producenta;</p> <p>20) urządzenia mechaniczne napędzane silnikiem elektrycznym powinny posiadać izolację zapobiegającą przenoszeniu się drgań i hałasu;</p> <p>21) urządzenia i instalacje, w szczególności doprowadzające wody mineralne, wodę ciepłą i zimną lub gaz, powinny być oznakowane w sposób umożliwiający ich rozróżnienie;</p> <p>22) preparaty używane do kąpieli i sole kąpielowe powinny być przechowywane w trwałych pojemnikach chroniących przed ich zanieczyszczeniem;</p> <p>23) przepisy porządkowe dla korzystających z urządzeń zakładu przyrodoleczniczego powinny być wywieszane w widocznym miejscu;</p> <p>24) w widocznym miejscu powinna być umieszczona informacja o rodzaju zabiegów wykonywanych w zakładzie i godzinach ich wykonywania.</p>	
<p style="text-align: center;">Uzasadnienie rekomendowanych zmian:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekst paragrafu przeredagowano w celu ustalenia ciągu logicznego kolejnych punktów. 2. W związku z dotychczasowymi wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi działań (a także pomieszczeń i wyposażenia) w zakładzie przyrodoleczniczym (ZPL), niezbędnych do prowadzenia w ZPL „odpowiedniego kierunku leczniczego”, zaproponowano uogólnienie treści rozporządzenia w tym zakresie. Zdaniem rekomendujących doprecyzowanie wymogów w tym zakresie powinno być określone przez zespół ekspercki w ramach ustalanych „standardów” m.in. określających minimum infrastruktury ZPL niezbędnej dla prawidłowej i kompleksowej realizacji świadczeń w poszczególnych kierunkach leczniczych. 3. Przy uwzględnieniu celowości i racjonalności wymagań oraz wpływu wymagań na jakość i standard udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz na koszty prowadzonej działalności leczniczej: <ul style="list-style-type: none"> – doprecyzowano wymogi infrastrukturalne i/lub dotyczące jakości powietrza w pomieszczeniach fizykoterapii, masażu, kinezyterapii i balneoterapii, w celu ujednoczenia wymogów z innymi przepisami lub Polskimi Normami, – zróznicowano wymóg lokalizowania odrębnych wycoczynalni w ZPL dla obiektów „wolnostojących” (stanowiących samodzielny budynek albo zespół budynków), gdzie taki wymóg ma uzasadnienie, a ZPL zlokalizowanych w innych zakładach lecznictwa uzdrowiskowego, w których pacjenci mogą wycoczywać po zabiegach w systemie „wanna-łóżko” i w których lokalizowanie odrębnych wycoczynalni z miejscami leżącymi nie ma uzasadnienia, – zastąpiono wymóg lokalizowania w ZPL <u>oddzielnych sal wycoczynkowych dla kobiet i mężczyzn</u>, wymogiem udostępnienia jednego pomieszczenia (koedukacyjnego), – uaktualniono wymogi dotyczące rodzaju i ilości miejsc wycoczynkowych w ZPL (sale wycoczynkowe organizowane wg obecnie obowiązujących wymogów nie są wykorzystywane, a koszty tworzenia i utrzymywania takich sal, zdaniem rekomendujących, nie mają uzasadnienia: zatem szczegółowe określanie ilości leżanek oraz powierzchni jednostkowych nie jest uzasadnione), – uaktualniono wymogi dotyczące rodzaju gabinetów medycznych wymaganych w ZPL, – w wielu zakładach przyrodolecznicznych stosuje się zabiegi parafinowe - w pomieszczeniach kuchni parafinowych jest także niezbędna wentylacja nawiewno-wywiewna,
	<p>~~warunkiem skutecznego działania wód leczniczych jest zachowanie ich odpowiedniego składu, który determinuje~~ Rekomendację jak obok wprowadzono w roku 2018 (zmiana RMZ).</p>

	<p>~~zakwalifikowanie wody do określonej grupy — wody, które posiadają w źródle ilość składnika na dolnym poziomie normy, po stratach przesyłowych na poziomie 20-30% mogą utracić swoją charakterystykę, dlatego — zdaniem rekomendujących, układ instalacji powinien zabezpieczać przed nadmiernymi stratami składników gazowych; wysokości strat w instalacji nie powinny przekraczać wartości, powyżej których woda traci swoją charakterystykę.~~</p>	
<p>§ 8. Szpital uzdrowiskowy w urzędzonym podziemnym wyrobisku górniczym powinien odpowiadać następującym wymaganiom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) powinien znajdować się w wyodrębnionym urzędzonym podziemnym wyrobisku górniczym; 2) oddział szpitalny w szpitalu uzdrowiskowym w urzędzonym podziemnym wyrobisku górniczym powinien składać się z zespołu pomieszczeń pielęgnacyjnych i ogólnych; pomieszczenia ogólne mogą być wspólne dla całego szpitala; 3) w skład zespołu pomieszczeń pielęgnacyjnych powinny wchodzić co najmniej: <ol style="list-style-type: none"> a) wydzielone miejsca łózkowe, b) gabinet lekarski, c) punkt pielęgniarstwa, d) gabinet zabiegowy, 4) w skład zespołu pomieszczeń ogólnych powinny wchodzić co najmniej: <ol style="list-style-type: none"> a) pomieszczenie pracowników medycznych i administracyjnych, b) pomieszczenie higieniczno-sanitarne wyposażone co najmniej w miskę ustępową, umywalkę, dozownik z mydłem w płynie, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na zużyte ręczniki oraz natrysk, przy czym przynajmniej jedno pomieszczenie powinno być dostępne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, c) pomieszczenie porządkowe, d) jadalnia; 5) mikroklimat komór powinien odznaczać się właściwościami korzystnymi dla zdrowia, w tym obecnością aerozoli mineralnych, korzystną jonizacją powietrza oraz stabilnymi i optymalnymi dla zdrowia warunkami termicznymi i poziomem wilgotności. 	<p>§ 8. Szpital uzdrowiskowy w urzędzonym podziemnym wyrobisku górniczym powinien odpowiadać wymaganiom określonym w § 2 pkt 3-6 i 8-10, a ponadto następującym wymaganiom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) znajdować się w wyodrębnionym urzędzonym podziemnym wyrobisku górniczym oraz w obiektach naziemnych zlokalizowanych bezpośrednio w pobliżu wyrobiska górniczego; 2) zapewniać dostęp do podziemnej komory leczniczej przeznaczonej dla urządzeń i sprzętu służącego do zabiegów fizjoterapii; mikroklimat komory powinien odznaczać się właściwościami korzystnymi dla zdrowia, w tym obecnością aerozoli mineralnych, korzystną jonizacją powietrza oraz stabilnymi i optymalnymi dla zdrowia warunkami termicznymi i poziomem wilgotności; 3) w skład zespołu pomieszczeń zlokalizowanych w podziemnym wyrobisku górniczym powinny wchodzić co najmniej: <ol style="list-style-type: none"> a) wydzielone miejsca łózkowe w podziemnej komorze leczniczej, b) pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe w podziemnej komorze leczniczej – co najmniej jedno pomieszczenie – wyposażone dodatkowo w natrysk, przy czym przynajmniej jedno pomieszczenie powinno być dostępne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich; c) gabinet diagnostyczno-zabiegowy; d) pokoje pracowników medycznych – co najmniej jedno pomieszczenie, e) pomieszczenia porządkowe – co najmniej jedno pomieszczenie, f) jadalnia i pomieszczenia przeznaczone do przygotowania lub dystrybucji posiłków i napojów. 	
<p>Uzasadnienie rekomendowanych zmian:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekst paragrafu przeredagowano w celu ustalenia ciągu logicznego kolejnych punktów. 2. Doprecyzowano wymogi dla szpitala uzdrowiskowego w urzędzonym podziemnym wyrobisku górniczym, pod względem określenia, które pomieszczenia i urządzenia powinny być dostępne w wyrobisku podziemnym, a które w obiektach naziemnych. 	
<p>§ 9. Sanatorium uzdrowiskowe w urzędzonym podziemnym wyrobisku górniczym powinno odpowiadać wymaganiom</p>	<p>§ 9. Sanatorium uzdrowiskowe w urzędzonym podziemnym wyrobisku górniczym powinno odpowiadać wymaganiom określonym w §2 pkt 3, 6 i 10, w §3 pkt 1-2 oraz w §8 pkt 1-3.</p>	

<p>określonym w § 8 pkt 1 i 5, a ponadto w jego skład powinny wchodzić co najmniej następujące pomieszczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wydzielone miejsca łózkowe w leczniczych komorach podziemnych lub w obiektach naziemnych, zlokalizowanych bezpośrednio w pobliżu wyrobiska górniczego; 2) wydzielone miejsce w komorze leczniczej dla urządzeń i sprzętu służącego do zabiegów fizjoterapii lub w zakładzie przyrodolecznictwa zlokalizowanym w obiektach naziemnych znajdujących się w pobliżu wyrobiska górniczego; 3) gabinet zabiegowy; 4) pomieszczenie higieniczno-sanitarne wyposażone co najmniej w miskę ustępową, umywalkę, dozownik z mydłem w płynie, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na zużyte ręczniki, przy czym przynajmniej jedno pomieszczenie powinno być dostępne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich; w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym nie jest wymagany natrysk; 5) pomieszczenie pracowników medycznych i administracyjnych; 6) pomieszczenie porządkowe; 7) jadalnia. 	
Uzasadnienie rekomendowanych zmian:	Doprecyzowano wymogi dla sanatorium uzdrowiskowego w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym, pod względem określenia, które pomieszczenia i urządzenia powinny być dostępne w wyrobisku podziemnym, a które w obiektach naziemnych.
<p>§ 10. Pijalnia uzdrowiskowa powinna spełniać następujące wymagania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) być zlokalizowana w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej; 2) być dostosowana do eksploatacji całorocznej; 3) być wyposażona w: <ol style="list-style-type: none"> a) instalacje do wydawania wody leczniczej pacjentom, spełniające wymagania sanitarne i techniczne, b) instalacje do podgrzewania wody do temperatury zalecanej przez lekarza, c) urządzenia do kontrolowania temperatury wody, d) salę spacerową o wielkości dostosowanej do liczby kuracjuszy, e) pomieszczenia higieniczno-sanitarne znajdujące się przy pijalni uzdrowiskowej lub w odpowiedniej odległości; w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym nie jest wymagany natrysk; 4) woda w pijalni powinna być wydawana pacjentom w naczyniach jednorazowych lub wielorazowych mytych po każdym użyciu; w pijalni mogą być udostępniane butelkowane wody lecznicze; 5) jakość wód leczniczych w trakcie pobierania z ujęcia, przesyłania za pomocą instalacji do pijalni oraz dystrybucji nie 	<p>§ 10. Pijalnia uzdrowiskowa powinna spełniać następujące wymagania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) być zlokalizowana w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej; 2) być dostosowana do eksploatacji całorocznej; 3) być wyposażona w: <ol style="list-style-type: none"> a) instalacje do wydawania wody leczniczej pacjentom, spełniające wymagania sanitarne i techniczne, b) instalacje do podgrzewania wody do temperatury zalecanej przez lekarza, jeżeli woda jest i/lub powinna być zalecana przez lekarza w temperaturze innej, niż naturalna, c) urządzenia do kontrolowania temperatury wody, jeżeli woda jest i/lub powinna być zalecana przez lekarza w temperaturze innej, niż naturalna, d) salę spacerową o wielkości dostosowanej do liczby kuracjuszy korzystających z krenoterapii, e) pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe – co najmniej jedno pomieszczenie, 4) woda w pijalni powinna być wydawana pacjentom w naczyniach jednorazowych lub wielorazowych mytych po każdym użyciu; w pijalni mogą być udostępniane butelkowane wody lecznicze; 5) jakość wód leczniczych w trakcie pobierania z ujęcia, przesyłania za pomocą instalacji do pijalni oraz dystrybucji nie powinna ulec zmianom pod względem sanitarnohigienicznym oraz wartości terapeutycznej; 6) dojście do pijalni uzdrowiskowej powinno być utwardzone i umożliwiać poruszanie się osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich; 7) pijalnia powinna być wyposażona w tablice określające w formie graficznej i/lub opisowej właściwości fizykochemiczne udostępnianych wód leczniczych oraz wskazania do ich stosowania w formie kuracji pitnej; 8) w widocznych miejscach przy wejściu do pijalni uzdrowiskowej powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z pijalni uzdrowiskowej.

<p>powinna ulec zmianom pod względem sanitarnohigienicznym oraz wartości terapeutycznej;</p> <p>6) dojście do pijalni uzdrowskiej powinno być utwardzone i umożliwiać poruszanie się osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich;</p> <p>7) w widocznych miejscach przy wejściu do pijalni uzdrowskiej powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z pijalni uzdrowskiej;</p> <p>8) pijalnia powinna być wyposażona w tablice określające w formie graficznej i opisowej właściwości fizykochemiczne udostępnianych wód leczniczych oraz wskazania do ich stosowania w formie kuracji pitnej.</p>	<p>§ 10a. Punkt czerpalny wody leczniczej zlokalizowany w zakładzie lecznictwa uzdrowskiego lub na terenie innego, poza pijalnią uzdrowską, urządzenia lecznictwa uzdrowskiego, powinien odpowiadać wymaganiom określonym w §10. pkt 3a, 5 i 7.</p>
<p style="text-align: center;">Uzasadnienie rekomendowanych zmian:</p>	<p>Przy uwzględnieniu celowości i racjonalności wymagań oraz wpływu wymagań na jakość i standard udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz na koszty prowadzonej działalności leczniczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – doprecyzowano wymóg dotyczący posiadania instalacji do podgrzewania wody do temperatury zalecanej przez lekarza oraz urządzeń do kontrolowania temperatury wody, w przypadkach, gdy woda jest i/lub powinna być zalecana przez lekarza w temperaturze innej, niż naturalna – zasadność obowiązywania wymogu zależy od rodzaju wody stosowanej do krenoterapii, Wiele podmiotów dysponuje tzw. punktami czerpalnymi, zlokalizowanymi w budynku szpitala lub sanatorium uzdrowskiego lub ZPL, które nie mieszczą się w pojęciu pijalni uzdrowskiej – wskazane jest zatem określenie minimalnych wymagań dla tego typu punktów.
<p>§ 11. Tężnia powinna spełniać następujące wymagania:</p> <p>1) być zlokalizowana w strefie „A” ochrony uzdrowskiej;</p> <p>2) do wytwarzania aerozolu leczniczego w tężni powinna być wykorzystywana woda uznana za leczniczą;</p> <p>3) konstrukcja i rozwiązania techniczne powinny zapewniać uzyskanie aerozolu o właściwościach leczniczych, potwierdzonych wynikami badań i oceną przeprowadzonymi w trybie art. 36 ust. 1–4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowskim, uzdrowskich i obszarach ochrony uzdrowskiej oraz o gminach uzdrowskich oraz przepisami wydanymi na podstawie art. 36 ust. 5 tej ustawy;</p> <p>4) instalacje doprowadzające solankę na pomost górny, pompa i armatura powinny być wykonane z materiałów odpornych na działanie chemiczne i żrące solanki oraz nie powinny reagować chemicznie z używaną wodą leczniczą;</p> <p>5) tężnia powinna działać na podstawie instrukcji funkcjonalnej, określającej sposób wytwarzania aerozolu, zakres i częstotliwość monitorowania warunków sanitarnohigienicznych i funkcjonalnych, w tym jakości używanej wody i stan techniczny urządzeń;</p> <p>6) wzdłuż tężni powinny być wybudowane trakty spacerowe z ławkami, dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich;</p> <p>7) w pobliżu tężni powinny znajdować się ogólnodostępne pomieszczenia higieniczno-sanitarne, w tym co najmniej</p>	<p>§ 11. Tężnia powinna spełniać następujące wymagania:</p> <p>1) być zlokalizowana w strefie „A” ochrony uzdrowskiej;</p> <p>2) do wytwarzania aerozolu leczniczego w tężni powinna być wykorzystywana woda uznana za leczniczą lub solanka niezawierająca składników potencjalnie szkodliwych dla zdrowia;</p> <p>3) konstrukcja i rozwiązania techniczne powinny zapewniać uzyskanie aerozolu o właściwościach leczniczych, potwierdzonych wynikami badań;</p> <p>4) instalacje doprowadzające solankę na pomost górny, pompa i armatura powinny być wykonane z materiałów odpornych na działanie chemiczne i żrące solanki oraz nie powinny reagować chemicznie z używaną wodą leczniczą;</p> <p>5) tężnia powinna działać na podstawie instrukcji funkcjonalnej, określającej sposób wytwarzania aerozolu, zakres i częstotliwość monitorowania warunków sanitarnohigienicznych i funkcjonalnych, w tym jakości używanej wody i stan techniczny urządzeń;</p> <p>6) wzdłuż tężni powinny być wybudowane trakty spacerowe z ławkami, dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich;</p> <p>7) w pobliżu tężni powinny znajdować się ogólnodostępne pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe – co najmniej jedno pomieszczenie, w tym co najmniej jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich;</p> <p>8) w widocznych miejscach przy tężni powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z tężni.</p>

<p>jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich; wymaganie dotyczące pomieszczenia higieniczno-sanitarnego uważa się za spełnione w przypadku, gdy w pobliżu tężni zlokalizowane jest pomieszczenie wyposażone co najmniej w miskę ustępową;</p> <p>8) w widocznych miejscach przy tężni powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z tężni.</p>	
Uzasadnienie rekomendowanych zmian:	Poza korektą dotyczącą definicji pomieszczenia higieniczno-sanitarnego treść paragrafu pozostawiono bez zmian.
<p>§ 12. Park i ścieżki ruchowe powinny spełniać następujące wymagania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) być zlokalizowane w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej; 2) powierzchnia parku, jego usytuowanie i rodzaj roślinności powinny zapewniać kształtowanie korzystnych warunków środowiska uzdrowiskowego; 3) na terenie parku powinny znajdować się: ławki, pojemniki na odpady, a także odpowiednie oświetlenie; 4) na terenie parku można wyznaczyć ścieżki rowerowe; ścieżki rowerowe powinny być utwardzone i umożliwiać poruszanie się osób pieszych oraz niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich; 5) ścieżki ruchowe powinny być wyposażone w specjalne informacje określające sposób, w jaki się z nich korzysta; 6) ścieżki ruchowe przeznaczone dla osób ze schorzeniami kardiologicznymi powinny być wytyczane po uzgodnieniu z lekarzami specjalistami w dziedzinach kardiologii oraz balneologii i medycyny fizykalnej; 7) na terenie parku powinny znajdować się pomieszczenia higieniczno-sanitarne, w tym co najmniej jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich; wymaganie dotyczące pomieszczenia higieniczno-sanitarnego uważa się za spełnione w przypadku, gdy na terenie parku zlokalizowane jest pomieszczenie wyposażone co najmniej w miskę ustępową; 8) w widocznych miejscach przy wejściu do parku powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z parku. 	<p>§ 12. Park i ścieżki ruchowe powinny spełniać następujące wymagania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) być zlokalizowane w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej; 2) powierzchnia parku, jego usytuowanie i rodzaj roślinności powinny zapewniać kształtowanie korzystnych warunków środowiska uzdrowiskowego; 3) na terenie parku powinny znajdować się: ławki, pojemniki na odpady, a także odpowiednie oświetlenie; 4) na terenie parku można wyznaczyć ścieżki rowerowe; ścieżki rowerowe powinny być utwardzone i umożliwiać poruszanie się osób pieszych oraz niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich; 5) na terenie parku można wyznaczyć ścieżki ruchowe; ścieżki ruchowe powinny być wyposażone w specjalne informacje określające sposób, w jaki się z nich korzysta; 6) ścieżki ruchowe przeznaczone dla osób ze schorzeniami kardiologicznymi powinny być wytyczane po uzgodnieniu z lekarzami specjalistami w dziedzinach kardiologii oraz balneologii i medycyny fizykalnej; 7) na terenie parku można lokalizować siłownie plenerowe; siłownie plenerowe powinny być wyposażone w specjalne informacje określające sposób, w jaki się z nich korzysta; 8) na terenie parku lub w pobliżu parku powinny znajdować się pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe – co najmniej jedno pomieszczenie, w tym co najmniej jedno pomieszczenie higieniczno-sanitarne dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich; 9) w widocznych miejscach przy wejściu do parku powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z parku.
Uzasadnienie rekomendowanych zmian:	Poza korektą dotyczącą dopuszczenia lokalizowania na terenie parku siłowni plenerowych oraz korektą definicji pomieszczenia higieniczno-sanitarnego treść paragrafu pozostawiono bez zmian.
<p>§ 13. Urządzony odcinek wybrzeża morskiego powinien spełniać następujące wymagania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) być wydzielony i przygotowany do terapii ruchowej i bezpiecznego korzystania z walorów morza; 	<p>§ 13. Urządzony odcinek wybrzeża morskiego powinien spełniać następujące wymagania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) być wydzielony i przygotowany do terapii ruchowej i bezpiecznego korzystania z walorów morza; 2) woda powinna spełniać wymagania dotyczące czystości mikrobiologicznej;

<ol style="list-style-type: none"> 2) woda powinna spełniać wymagania dotyczące czystości mikrobiologicznej; 3) piasek powinien być wolny od zanieczyszczeń, które mogłyby zagrażać zdrowiu osób korzystających z urządzonego odcinka wybrzeża morskiego; 4) powinien być zlokalizowany co najmniej jeden punkt dozoru zaopatrzonego w sprzęt ratowniczy; 5) na terenie urządzonego odcinka wybrzeża morskiego powinny znajdować się: <ol style="list-style-type: none"> a) przebieralnie, b) pomieszczenia higieniczno-sanitarne, z wyłączeniem konieczności zaopatrzenia w natrysk, c) punkt pierwszej pomocy medycznej, d) pojemniki na odpady; 6) obszar wodny przeznaczony do kąpeli powinien spełniać następujące wymagania: <ol style="list-style-type: none"> a) obszar o głębokości ponad 1 m powinien być wyraźnie oznaczony, b) dno powinno być wolne od zanieczyszczeń; 7) kąpielisko powinno być zlokalizowane tak, aby miało dogodnie ukształtowany brzeg i dno oraz dobre nasłonecznienie; 8) dojścia do urządzonego odcinka wybrzeża morskiego, jak i jego obszar powinny być zorganizowane w sposób niezagrażający środowisku naturalnemu i umocnieniom w pasie technicznym brzegu morskiego oraz umożliwiające korzystanie z nich osobom niepełnosprawnym poruszającym się na wózkach inwalidzkich; 9) sposób zagospodarowania terenu na obszarze pasa technicznego wymaga uzgodnienia z dyrektorem właściwego urzędu morskiego; 10) w widocznych miejscach przy wejściu na obszar powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z urządzonego odcinka wybrzeża morskiego. 	<ol style="list-style-type: none"> 3) piasek powinien być wolny od zanieczyszczeń, które mogłyby zagrażać zdrowiu osób korzystających z urządzonego odcinka wybrzeża morskiego; 4) powinien być zlokalizowany co najmniej jeden punkt dozoru zaopatrzonego w sprzęt ratowniczy; 5) na terenie urządzonego odcinka wybrzeża morskiego powinny znajdować się: <ol style="list-style-type: none"> a) przebieralnie, b) pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe, c) punkt pierwszej pomocy medycznej, d) pojemniki na odpady; 6) obszar wodny przeznaczony do kąpeli powinien spełniać następujące wymagania: <ol style="list-style-type: none"> a) obszar o głębokości ponad 1 m powinien być wyraźnie oznaczony, b) dno powinno być wolne od zanieczyszczeń; 7) kąpielisko powinno być zlokalizowane tak, aby miało dogodnie ukształtowany brzeg i dno oraz dobre nasłonecznienie; 8) dojścia do urządzonego odcinka wybrzeża morskiego, jak i jego obszar powinny być zorganizowane w sposób niezagrażający środowisku naturalnemu i umocnieniom w pasie technicznym brzegu morskiego oraz umożliwiające korzystanie z nich osobom niepełnosprawnym poruszającym się na wózkach inwalidzkich; 9) sposób zagospodarowania terenu na obszarze pasa technicznego wymaga uzgodnienia z dyrektorem właściwego urzędu morskiego; 10) w widocznych miejscach przy wejściu na obszar powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z urządzonego odcinka wybrzeża morskiego.
<p style="text-align: center;">Uzasadnienie rekomendowanych zmian:</p>	<p>Poza korektą dotyczącą definicji pomieszczenia higieniczno-sanitarnego treść paragrafu pozostawiono bez zmian.</p>
<p>§ 14. Lecznicy basen uzdrowiskowy powinien spełniać następujące wymagania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) być wypełniony wodą leczniczą, która zachowuje swoje właściwości w czasie eksploatacji basenu; 2) woda lecznicza w basenie powinna spełniać wymagania sanitarne i jakościowe pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym; 3) basen, w którym stosuje się wody lecznicze zawierające dwutlenek węgla (CO₂), radon (Rn) lub siarkowodor (H₂S), 	<p>§ 14. Lecznicy basen uzdrowiskowy powinien spełniać następujące wymagania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) być wypełniony wodą leczniczą, która zachowuje swoje właściwości w czasie eksploatacji basenu; 2) woda lecznicza w basenie powinna spełniać wymagania sanitarne i jakościowe pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym, zgodnie z obowiązującymi przepisami; 3) eksploatacja basenu powinna odbywać się w jednym z następujących systemów: <ol style="list-style-type: none"> a) otwartym – przy stałym dopływie wody z ujęcia i odpływie wody z basenu, b) częściowo zamkniętym – przy określonym dopływie wody z ujęcia, do wody uzdatnianej metodami fizycznymi i chemicznymi poza basenem i ponownie wprowadzanej do basenu; 4) hala basenowa powinna być wyposażona w wentylację;

<p>powinien posiadać specjalne wyciągi dla ewakuacji tych gazów z nad lustro wody;</p> <p>4) eksploatacja basenu powinna odbywać się w jednym z następujących systemów:</p> <ol style="list-style-type: none"> otwartym – przy stałym dopływie wody leczniczej z ujęcia i odpływie wody z basenu, częściowo zamkniętym – przy określonym dopływie wody leczniczej z ujęcia, do wody uzdatnianej metodami fizycznymi i chemicznymi poza basenem i ponownie wprowadzanej do basenu; <p>5) sposób eksploatacji basenu oraz sposób monitorowania jakości wody i powietrza hali basenowej powinna określać instrukcja funkcjonalna opracowana dla każdego basenu;</p> <p>6) być wyposażony w sprzęt do ćwiczeń, w szczególności na brzegach niecki powinny zostać zamieszczone uchwyty do ćwiczeń;</p> <p>7) pomieszczenia przybasenowe powinny być podzielone na dwie strefy: przeznaczoną dla pacjentów w obuwiu oraz przeznaczoną dla pacjentów bez obuwia; poszczególne pomieszczenia, oddzielne dla kobiet i mężczyzn i zapewniające możliwość korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne poruszające się na wózkach inwalidzkich powinny być usytuowane w następującej kolejności:</p> <ol style="list-style-type: none"> przebiegalnie wyposażone w szafki na ubrania w liczbie odpowiedniej dla osób korzystających z basenu, pomieszczenia higieniczno-sanitarne, natryski, brodzik; <p>8) instalacje i urządzenia basenowe powinny być wykonane z materiałów niereagujących chemicznie z używaną wodą leczniczą;</p> <p>9) przy basenie, w którym stosuje się dezynfekcję wody środkami chemicznymi, powinny być pomieszczenia dla stacji uzdatniania oraz magazyny środków chemicznych; pomieszczenia te powinny być wyposażone w wentylacje i urządzenia pomiarowo-kontrolne do oznaczania środków chemicznych pozostających w wodzie wypełniającej basen;</p> <p>10) wloty i wyloty wody oraz jej spust powinny być usytuowane w sposób zapewniający równy przepływ wody we wszystkich przekrojach niecki basenowej, ponadto powinien być co najmniej jeden spust denny umożliwiający całkowite opróżnienie basenu;</p> <p>11) prędkość przepływu wody na wlotach powinna wynosić od 1,0 m/s do 0,5 m/s, na wylotach od 0,3 m/s do 0,5 m/s; wyloty powinny być wyposażone w zawory odcinające;</p>	<p>5) sposób eksploatacji basenu oraz sposób monitorowania jakości wody i jakości powietrza hali basenowej powinna określać instrukcja funkcjonalna opracowana dla każdego basenu, przy uwzględnieniu przepisów odrębnych określających najwyższe dopuszczalne stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;</p> <p>6) w skład instalacji basenu powinny wchodzić następujące urządzenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> instalacja zasilająca wodą leczniczą, instalacja przelewowa wraz ze zbieraczem zanieczyszczeń – kanalikiem przelewowym wokół basenu, instalacja spustowa odprowadzającą wodę do kanalizacji, instalacja zwykłej wody ciepłej i zimnej; <p>7) instalacje i urządzenia basenowe powinny być wykonane z materiałów niereagujących chemicznie z używaną wodą leczniczą;</p> <p>8) posadzka oraz dno i ściany niecki basenu powinny być wyłożone materiałem wodoszczelnym o powierzchni zabezpieczającej przed poślizgiem i pozwalającym na ich łatwe mycie i dezynfekcję; posadzka powinna być wyposażona we wpusty ściekowe ze spadkiem posadzki w kierunku wpustów w celu zabezpieczenia przed spływem wody przelewającej się z basenu;</p> <p>9) wloty i wyloty wody oraz jej spust powinny być usytuowane w sposób zapewniający równy przepływ wody we wszystkich przekrojach niecki basenowej, ponadto powinien być co najmniej jeden spust denny umożliwiający całkowite opróżnienie basenu;</p> <p>10) przy basenie, w którym stosuje się dezynfekcję wody środkami chemicznymi, powinny być pomieszczenia dla stacji uzdatniania oraz magazyny środków chemicznych; pomieszczenia te powinny być wyposażone w wentylację i urządzenia pomiarowo-kontrolne do oznaczania środków chemicznych pozostających w wodzie wypełniającej basen;</p> <p>11) pomieszczenia przybasenowe powinny być podzielone na dwie strefy: przeznaczoną dla pacjentów w obuwiu oraz przeznaczoną dla pacjentów bez obuwia; poszczególne pomieszczenia, zapewniające możliwość korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne poruszające się na wózkach inwalidzkich, powinny być usytuowane w następującej kolejności:</p> <ol style="list-style-type: none"> szatnie wyposażone w szafki na ubrania i indywidualne przebieralnie w liczbie odpowiedniej dla osób korzystających z basenu, pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe, natryski, brodzik lub urządzenia do natryskiwania stóp środkiem dezynfekującym; <p>12) wejście do basenu powinno zapewniać możliwość wejścia osobom o ograniczonej sprawności oraz niepełnosprawnym; jeżeli niecka basenowa jest wyposażona w schody i/lub pochylnie, powinny być one usytuowane tam, gdzie głębokość jest najmniejsza, schody powinny być wyposażone co najmniej w jedną poręcz;</p> <p>13) niecka basenowa powinna być napełniona wodą na głębokość od 0,6 m do 1,60 m, w zależności od wieku i wzrostu osób kwalifikowanych do korzystania z basenu,</p> <p>14) na jedną osobę korzystającą z basenu powinna przypadać powierzchnia umożliwiająca właściwe wykonywanie zabiegów;</p> <p>15) basen powinien być wyposażony w sprzęt do ćwiczeń, w szczególności na brzegach niecki powinny zostać zamieszczone uchwyty do ćwiczeń; warunek nie jest wymagany w przypadku basenów leczniczych wykorzystywanych wyłącznie do kąpieli leczniczych;</p>
--	--

<p>12) na jedną osobę korzystającą z basenu powinna przypadać powierzchnia umożliwiająca właściwe wykonywanie zabiegów;</p> <p>13) niecka basenowa powinna być napełniona wodą na głębokość od 0,6 m do 1,60 m, w zależności od wieku i wzrostu osób kwalifikowanych do korzystania z basenu;</p> <p>14) wejście do basenu powinno zapewniać możliwość wejścia osobom o ograniczonej sprawności oraz niepełnosprawnym;</p> <p>15) w skład instalacji basenu powinny wchodzić następujące urządzenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) instalacja zasilająca wodą leczniczą, b) instalacja przelewowa wraz ze zbieraczem zanieczyszczeń – kanalikiem przelewowym wokół basenu, c) instalacja spustowa odprowadzająca wodę do kanalizacji, d) instalacja zwykłej wody ciepłej i zimnej; <p>16) posadzka oraz dno i ściany niecki basenu powinny być wyłożone materiałem wodoszczelnym o powierzchni zabezpieczającej przed poślizgiem i pozwalającym na ich łatwe mycie i dezynfekcję; posadzka powinna być wyposażona we wpusty ściekowe ze spadkiem posadzki w kierunku wpustów w celu zabezpieczenia przed spływem wody przelewającej się z basenu;</p> <p>17) korzystanie z basenu powinno odbywać się pod nadzorem fizjoterapeuty i ratownika lub fizjoterapeuty posiadającego uprawnienia ratownika;</p> <p>18) w widocznych miejscach przy wejściu na basen powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z basenu.</p>	<p>16) w widocznych miejscach przy wejściu na basen powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z basenu.</p>
<p>Uzasadnienie rekomendowanych zmian:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekst paragrafu przereformowano w celu ustalenia ciągu logicznego kolejnych punktów. 2. Przy uwzględnieniu celowości i racjonalności wymagań oraz wpływu wymagań na jakość i standard udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz na koszty prowadzonej działalności leczniczej: <ul style="list-style-type: none"> – zastąpiono wymóg lokalizowania <u>oddzielnych szatni dla kobiet i mężczyzn</u>, wymogiem udostępnienia pomieszczenia koedukacyjnego oraz indywidualnych przebieralni, – skorygowano wymóg dotyczący sprzętu do ćwiczeń dla basenów leczniczych, w których wykonywane są <u>wyłącznie kąpiele</u> lecznicze (bez ćwiczeń), ponieważ sprzęt do ćwiczeń jest w takich przypadkach zbędny, – określono wymogi dotyczące jakości wody oraz jakości powietrza w pomieszczeniu hali basenowej w odniesieniu do regulujących te zagadnienie obowiązujących przepisów odrębnych, <p>wykreślono wymóg dotyczący obecności fizjoterapeuty oraz ratownika w trakcie korzystania z basenu, ponieważ przedmiotowe rozporządzenie określa wymogi infrastrukturalne, a zatem, zdaniem rekomendujących, wymogi personalne (dotyczące personelu obsługującego zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego) powinny być określone w przepisach odrębnych.</p>
	<p>— skorygowano wymóg określający głębokość basenu: baseny w zakładach przyrodoleczniczych łączą zwykle funkcje leczniczą z rekreacyjną, najczęściej służą one zarówno dzieciom jak i pacjentom dorosłym, ustalenie granicy od 0,6m do 0,75m dla</p> <p>Rekomendację jak obok wprowadzono w roku 2018 (zmiana RMZ).</p>

	<p>dzieci wydaje się być nieracjonalne, również z tego powodu, że w uzdrowiskach leczone są dzieci od 3 do 18 roku życia, natomiast głębokość 1,35m jest niewystarczająca także dla osób dorosłych o wzroście powyżej 1,6m.</p>	
<p>§ 15. Rehabilitacyjny basen uzdrowiskowy powinien spełniać wymagania określone w § 14 pkt 4 i 5, 7, 9–11, 13, 14 i 16–18, a ponadto powinien spełniać następujące wymagania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) być napełniany wodą spełniającą wymagania sanitarne i jakościowe pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym, zgodnie z obowiązującymi przepisami; 2) na jedną osobę korzystającą z basenu powinna przypadać powierzchnia umożliwiająca właściwe prowadzenie rehabilitacji; 3) być wyposażony w sprzęt do ćwiczeń, w szczególności na brzegach niecki powinny zostać zamieszczone uchwyty do ćwiczeń; poręcze do ćwiczeń rehabilitacyjnych powinny zajmować minimum 50% obwodu basenu; mogą one stanowić oddzielny element konstrukcyjny, jak też stanowić stałe części niecki basenowej; 4) niecka basenowa powinna być wyposażona w schody i pochylnie, które powinny być usytuowane tam, gdzie głębokość jest najmniejsza; minimalna szerokość schodów powinna wynosić 1 m, pochylnia lub schody powinny być wyposażone co najmniej w jedną poręcz; 5) w skład instalacji powinny wchodzić następujące urządzenia: <ol style="list-style-type: none"> a) instalacja zasilająca wodą, b) instalacja przelewowa wraz ze zbieraczem zanieczyszczeń – kanalikiem przelewowym wokół basenu, c) instalacja spustowa odprowadzająca wodę do kanalizacji, d) instalacja zwykłej wody ciepłej i zimnej. 	<p>§ 15. Rehabilitacyjny basen uzdrowiskowy powinien spełniać wymagania określone w § 14 pkt 3-5, 8-13 i 16, a ponadto powinien spełniać następujące wymagania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) być napełniany wodą spełniającą wymagania sanitarne i jakościowe pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym, zgodnie z obowiązującymi przepisami; 2) w skład instalacji basenu powinny wchodzić następujące urządzenia: <ol style="list-style-type: none"> a) instalacja wody ciepłej i zimnej; b) instalacja przelewowa wraz ze zbieraczem zanieczyszczeń – kanalikiem przelewowym wokół basenu, c) instalacja spustowa odprowadzająca wodę do kanalizacji; 3) na jedną osobę korzystającą z basenu powinna przypadać powierzchnia umożliwiająca właściwe prowadzenie rehabilitacji; 4) basen powinien być wyposażony w sprzęt do ćwiczeń, w szczególności na brzegach niecki powinny zostać zamieszczone uchwyty do ćwiczeń; poręcze do ćwiczeń rehabilitacyjnych powinny zajmować minimum 50% obwodu basenu; mogą one stanowić oddzielny element konstrukcyjny, jak też stanowić stałe części niecki basenowej. 	
<p>Uzasadnienie rekomendowanych zmian:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekst paragrafu przerezegowano w celu ustalenia ciągu logicznego kolejnych punktów. 2. Przy uwzględnieniu celowości i racjonalności wymagań oraz wpływu wymagań na jakość i standard udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz na koszty prowadzonej działalności leczniczej: <ul style="list-style-type: none"> – ujednoczono wymóg dostępności basenu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych, z wymogiem jak dla basenów leczniczych, co umożliwi wykorzystywanie na basenach rehabilitacyjnych, zamiast obligatoryjnych pochylni, podnośników basenowych hydraulicznych umożliwiających korzystanie z basenu przez osoby niepełnosprawne. 	
<p>§ 16. Urządzone podziemne wyrobisko górnicze powinno spełniać następujące wymagania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stropy i ociosy wyrobiska powinny być zabezpieczone odpowiednią obudową zapewniającą bezpieczeństwo; 2) stropy i ociosy wyrobiska oraz stan techniczny i stateczności obudowy powinny podlegać stałej kontroli w celu zachowania bezpieczeństwa; 	<p>§ 16. Urządzone podziemne wyrobisko górnicze powinno spełniać następujące wymagania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stropy i ociosy wyrobiska powinny być zabezpieczone odpowiednią obudową zapewniającą bezpieczeństwo; 2) stropy i ociosy wyrobiska oraz stan techniczny i stateczności obudowy powinny podlegać stałej kontroli w celu zachowania bezpieczeństwa; 3) przy urządzeniu wyrobiska powinien być opracowany i zapewniony stały i niezmienny dopływ powietrza przewietrzającego rejon komór; 	

<p>3) przy urządzeniu wyrobiska powinien być opracowany i zapewniony stały i niezmienny dopływ powietrza przewietrzającego rejon komór;</p> <p>4) dla uzyskania optymalnych warunków skuteczności leczenia powinno się określić parametry dla urządzonego podziemnego wyrobiska górniczego, jakie powinien posiadać mikroklimat w komorach leczniczych; dotyczy to przede wszystkim prędkości przepływu, temperatury, wilgotności oraz składu chemicznego i stopnia jonizacji powietrza;</p> <p>5) posiadać rezerwowe chodniki awaryjne pozwalające na ewakuację z pomieszczeń zagospodarowanych do celów leczniczych na powierzchnię;</p> <p>6) na drogach komunikacyjnych powinny być założone rezerwowe stanowiska pomiarowe;</p> <p>7) prace zabezpieczające prowadzone w urządzonego podziemnym wyrobisku górniczym powinny być wykonane na podstawie:</p> <p>a) pomiarów zamontowanych rozwarstwieniomierzy, b) pomiarów konwergencji pionowej i poziomej, c) okresowych pomiarów niwelacyjnych, d) badań próbek pobranych z miejsc wykonywanych iniekcji skał;</p> <p>8) w komorach w widocznym miejscu powinny być umieszczone tablice informacyjne o drogach ewakuacyjnych oraz instrukcje dotyczące sposobu zachowania się w sytuacjach zagrożeń;</p> <p>9) komory powinny być urządzone i wyposażone w sposób zapewniający bezpieczeństwo pacjentów i personelu, w tym wyposażone w system łączności;</p> <p>10) komunikacja w komorach leczniczych powinna być dostosowana do poruszania się osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich;</p> <p>11) w komorach powinno być zapewnione stałe zasilanie w energię elektryczną; oświetlenie pomieszczeń musi odbywać się w sposób ciągły;</p> <p>12) w odpowiedniej odległości od urządzonego podziemnego wyrobiska górniczego powinny znajdować się pomieszczenia higieniczno-sanitarne;</p> <p>13) w urządzonego podziemnym wyrobisku górniczym stosuje się również wymagania eksploatacyjne, funkcjonalne i techniczne określone w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981);</p> <p>14) w widocznych miejscach przy wejściu powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z urządzonego podziemnego wyrobiska górniczego.</p>	<p>4) dla uzyskania optymalnych warunków skuteczności leczenia powinno się określić parametry dla urządzonego podziemnego wyrobiska górniczego, jakie powinien posiadać mikroklimat w komorach leczniczych; dotyczy to przede wszystkim prędkości przepływu, temperatury, wilgotności oraz składu chemicznego i stopnia jonizacji powietrza;</p> <p>5) posiadać rezerwowe chodniki awaryjne pozwalające na ewakuację z pomieszczeń zagospodarowanych do celów leczniczych na powierzchnię;</p> <p>6) na drogach komunikacyjnych powinny być założone rezerwowe stanowiska pomiarowe;</p> <p>7) prace zabezpieczające prowadzone w urządzonego podziemnym wyrobisku górniczym powinny być wykonane na podstawie:</p> <p>a) pomiarów zamontowanych rozwarstwieniomierzy, b) pomiarów konwergencji pionowej i poziomej, c) okresowych pomiarów niwelacyjnych, d) badań próbek pobranych z miejsc wykonywanych iniekcji skał;</p> <p>8) w komorach w widocznym miejscu powinny być umieszczone tablice informacyjne o drogach ewakuacyjnych oraz instrukcje dotyczące sposobu zachowania się w sytuacjach zagrożeń;</p> <p>9) komory powinny być urządzone i wyposażone w sposób zapewniający bezpieczeństwo pacjentów i personelu, w tym wyposażone w system łączności;</p> <p>10) komunikacja w komorach leczniczych powinna być dostosowana do poruszania się osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich;</p> <p>11) w komorach powinno być zapewnione stałe zasilanie w energię elektryczną; oświetlenie pomieszczeń musi odbywać się w sposób ciągły;</p> <p>12) w odpowiedniej odległości od urządzonego podziemnego wyrobiska górniczego powinny znajdować się pomieszczenia higieniczno-sanitarne zbiorowe;</p> <p>13) w urządzonego podziemnym wyrobisku górniczym stosuje się również wymagania eksploatacyjne, funkcjonalne i techniczne określone w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. nr 163, poz. 981 z późn. zm.);</p> <p>14) w widocznych miejscach przy wejściu powinien być umieszczony regulamin porządkowy określający sposób korzystania z urządzonego podziemnego wyrobiska górniczego.</p>
--	--

Uzasadnienie rekomendowanych zmian:	Poza korektą dotyczącą definicji pomieszczenia higieniczno-sanitarnego treść paragrafu pozostawiono bez zmian.	
§ 17. Instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji powinny podlegać okresowemu przeglądowi, czyszczeniu lub wymianie elementów instalacji zgodnie z zaleceniami producenta. Dokonanie tych czynności powinno być udokumentowane.	Treść paragrafu uwzględniono w „Warunkach ogólnych” (§1b pkt 10).	
Uzasadnienie rekomendowanych zmian:	jw.	
	§ 17. Uwzględniając ochronę dóbr kultury, dopuszcza się odstępstwa od określonych wymagań dla zakładów i/lub urządzeń zlokalizowanych w obrębie obiektu wpisanego do rejestru zabytków i/lub objętego ochroną konserwatorską, po otrzymaniu zgody od uprawnionych organów, na podstawie odrębnych przepisów.	
Uzasadnienie rekomendowanych zmian:	Przy uwzględnieniu ochrony zabytków i dóbr kultury oraz ograniczeń budowlanych i technicznych wynikających z tego tytułu: w nawiązaniu do art. 5 ust.3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, dopuszczono możliwość uzyskania odstępstwa od określonych wymagań dla zakładów i/lub urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego zlokalizowanych w obrębie obiektu wpisanego do rejestru zabytków i/lub objętego ochroną konserwatorską, po otrzymaniu zgody od uprawnionych organów, na podstawie odrębnych przepisów.	
§ 18. Zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego należy dostosować do wymagań określonych w niniejszym rozporządzeniu w terminie nie dłuższym niż do dnia 31 grudnia 2021 roku.	§ 18. Zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego należy dostosować do wymagań określonych w niniejszym rozporządzeniu w terminie nie dłuższym niż do dnia 31.12.2021 roku.	§ 18. Zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego należy dostosować do wymagań określonych w niniejszym rozporządzeniu w terminie nie dłuższym niż do dnia 31.12.2027 roku.
Uzasadnienie rekomendowanych zmian:	Wydłużenie terminu na spełnienie wymogów określonych w rozporządzeniu umożliwi zakończenie kosztownych działań przystosowawczych, przy możliwości pozyskania przez świadczeniobiorców środków z Funduszy Europejskich dostępnych w perspektywie finansowej 2014-2020.	Ze względu na znaczne ograniczenie, w związku z epidemią COVID-19, możliwości zakończenia procesu dostosowawczego w latach 2020-2021 oraz brak – w większości województw – programów unijnych dedykowanych podmiotom uzdrowiskowym w ramach perspektywy finansowej 2014-2020, zasadne jest wydłużenie okresu dostosowawczego do 2027 roku, zgodnie z nową perspektywą 2021-2027 w celu umożliwienia zrealizowania projektów dostosowawczych z funduszy unijnych, w tym regionalnych programów operacyjnych oraz Instrumentu na rzecz Odbudowy.
§ 19. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2006 r. w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. Nr 161, poz. 1142 oraz z 2010 r. Nr 258, poz. 1761).	§ 19. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. z 2012 roku, poz. 452 z późn. zm.).	§ 19. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego (t.j. Dz. U. 2020 poz. 1838).
§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.	§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.	